КПСС XXV СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИНИ АМАЛГА ОШИРАМИЗ

Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИ ВА МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

5 май, 1976 йил № 89 (5693). ЧОРШАНБА Баҳоси 2 тийин.

В. И. Ленин «Правда» газетасини ўқимоқда.

П. Васильев чизган сурат. ТАСС фотохроникаси.

БУГУН СОВЕТ МАТБУОТИ КУНИ

КОММУНИЗМ БУНЁДКОРЛАРИ МИНБАРИ

Бугун — совет матбуоти куни. Мамлакатимиз меҳнаткашлари улуғ Ленин асос солган «Правда» газетасининг илк сонлари чиқиши шарафига бу шонли кунни ҳар йили зўр қувонч билан нишонлайдилар.

Партиявийлик, халқчиллик, ҳаққонийлик принципларини ўзида мужассам этган совет матбуоти жонажон партиямиз қарорлари, топшириқлари ва ғояларини актив пропаганда қилаётганлиги, турли формалар ва жанрларда ҳаётга татбиқ этаётганлиги, миллионларнинг оташин жанговар минбари, халқимиз манфаати, истак ва мақсадлари йўлида хизмат қилаётганлиги учун ҳам севимли, қадрли ва катта обрў-эътиборга эга бўлиб келмоқда.

КПСС XXV съездида ўртоқ Л. И. Брежнев қилган Ҳисобот докладида матбуотимиз ҳақида айтилган илиқ гаплар ва улар олиб бораётган ижодий ишларга берилган юксак баҳолар ҳаммамизнинг қалбимизни чексиз қувончга тўлдиради. Ўтган беш йиллик даврида социал-иқтисодий программани муваффақиятли амалга оширишда улар катта ишлар қилдилар. Экономикани, фан ва маданиятни ривожлантиришга, бутун ижтимоий ҳаётга оммавий информация ва пропаганда воситаларининг таъсири янада кўпроқ даражада кучайди. Матбуот, радио ва телевидение ҳамда информация органлари ишига берилган юксак баҳо ва оталарча ғамхўрлик журналистларни, нашриёт ходимларини, кўп миллионли ишчи-деҳқон мухбирларини янги, ижодий ишларга руҳлантиради.

КПСС XXV съезди тарихий ҳужжатлари ҳамда ўртоқ Л. И. Брежневнинг илҳомбахш, программ докладида олға сурилган қоида ва хулосаларни пропаганда қилиш матбуотимиз олдида турган энг муҳим вазифадир. Тарихий XXV съезд қарорларини пропаганда қилишда матбуот ходимлари кўпгина ижодий изланишлар, янгиликлар, ташаббусларни олға сурдилар. Газеталаримиз саҳифаларида турли жанрларда қизиқарли, сафарбар этувчи, омманинг фикр ва мақсадларини қўллаб-қувватловчи хабар ва материаллар, мақола ва саҳифалар берилмоқда. «КПСС XXV съезди қарорларини амалга оширамиз!», «Партия XXV съезди ғояларини ҳар бир меҳнаткаш онгига етказамиз!», «Ўнинчи беш йиллик марралари», «Беш йилликни муддатидан илгари бажарамиз», «Сўз — съезд делегатларига» сингари рубрикалар остида қизиқарли материаллар босиб чиқарилди.

Областимизда нашр этилаётган газеталар саҳифаларида, телевидение ва радио эшиттиришларида саноат, қишлоқ хўжалиги ҳамда маданий қурилишнинг илғор кишилари актив қатнашиб, экономика ва халқ фаровонлигини юксалтириш йўлида қимматли таклифлар, фойдали маслаҳатлар билан чиқмоқдалар. Шу нарса қувончлики, газета саҳифаларида берилаётган хабар ва мақолаларнинг, радио ва телевидение эшиттиришларининг авторлари асосан ишчи, деҳқон ва интеллигентлардир. Бу эса матбуотимизнинг оммавийлигини, халқчиллигини яққол кўрсатувчи фактдир.

Матбуотимиз олдида КПСС XXV съезди қарорларини кенг пропаганда қилиш ва уни ҳар бир меҳнаткашнинг онгига етказишдек муҳим вазифа турибди. Бу шарафли бурч ва топшириқни бажариш учун редакция ва журналистлар ўз ишларини замон талаблари асосида қайта қуришлари ва такомиллаштиришлари, партия, совет, хўжалик ва жамоат ташкилотлари актив ёрдамига суянган ҳолда иш олиб боришлари лозим. Совет кишиларининг меҳнатдаги ва ижтимоий ҳаётдаги активлигини, уларнинг ғоявий эътиқоди ва сиёсий онглилигини янада оширишга, ўнинчи беш йиллик биринчи йилининг топшириқларини муддатидан илгари бажариш учун умумхалқ социалистик мусобақасини кучайтиришга ҳар тарафлама ёрдам беришлари керак.

Йил бошида, съезд кунларида саноат, қишлоқ хўжалиги, маданий қурилиш соҳасида ишлаётган ижодкор меҳнаткашларимиз юксак социалистик мажбуриятлар олдилар. Илғор корхоналар ўз имкониятлари ва резервларини ҳисоблаб чиқиб, янада ўлкан марраларни белгиладилар. Шаҳар, район ва кўп нусхали газета ходимлари, телевидение ва радио план ва социалистик мажбуриятларнинг қандай бажарилаётганлигини доимо кузатиб боришлари, турли форма ва жанрларда атрофлича ёритишлари керак.

— Партия ташкилотлари матбуотга ҳар куни конкрет раҳбарлик қилиб туришлари, матбуотдаги чиқишларнинг ғоявий савиясини ва таъсирчанлигини оширишга эришишлари лозим, — деди ўртоқ Л. И. Брежнев КПСС XXV съездида қилган докладида. — Матбуотнинг ижтимоий аҳамиятига етарли эътибор бермаётган ходимлар, афсуски, ҳали ҳам учраб туради. Шундай ходимлар ҳам борки, улар ўз шаънларига айтилган мақтовларни мамнуният билан қабул қиладилар, лекин танқидга қулоқ солишни ва ундан тўғри хулоса чиқариб олишни билмайдилар. Партия комитетлари амалий танқиддан қўл силташга уринаётган, матбуотда муҳим проблемалар қўйилаётганлигига, меҳнаткашларнинг матбуотда эълон қилинаётган хатларига лоқайдлик билан қараётган кишиларни тўғри йўлга солиб қўйишга мажбур бўлмоқдалар.

КПСС XXV съездининг тарихий қарорлари барча совет кишилари сингари областимиз меҳнаткашларини ҳам коммунистик қурилишда янгидан-янги зафарларга руҳлантириб юборди. Саноат ходимларининг, қишлоқ хўжалиги қаҳрамонларининг съезд қарорларини амалга ошириш йўлида қилаётган дастлабки улуғвор ишлари матбуотимиз саҳифаларида, телевидение ва радиода кенг пропаганда қилинмоқда. Пролетар интернационализми ва халқлар дўстлиги ленинча сиёсати ва принципларига садоқатли бўлган халқимизнинг буюк яратувчилик ишларини қалб ҳарорати билан, талант ва моҳирлик билан пропаганда қилиш матбуот ходимларининг шарафли бурчидир.

Партиямиз XXV съезди мамлакатимиз, халқимиз олдига юксак вазифалар қўйди. Сифат ва самарадорлик шиорини баланд кўтарган ўнинчи беш йиллик планини муддатидан илгари бажариш учун қаҳрамонона меҳнатга отланган марди-майдон халқимиз шижоати ва ғайратини тараннум этиш, янгиликларни кенг пропаганда қилиш — матбуот ва журналистларнинг энг муҳим вазифасидир.

Коммунистик қурилишнинг доимо олдинги сафларида бўлайлик. Партиямизнинг доно, илҳомбахш сўзларини оммага етказайлик.

Партия матбуотининг жонкуяр, оташқалб ходимлари, байрам муборак!

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИДА

КПСС XXV СЪЕЗДИ ҚАРОРЛАРИНИ ПРОПАГАНДА ҚИЛИШНИ КЕНГ АВЖ ОЛДИРАЙЛИК

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети партиявий-ташкилий иш кабинетларининг фаолиятини янада ривожлантириш ва такомиллаштириш, КПСС XXV съезди қарорларини пропаганда қилишда уларнинг ролини ошириш тадбирлари тўғрисида қарор қабул қилди.

Область, шаҳар ва район партия комитетларига партиявий-ташкилий иш кабинетларининг фаолиятини такомиллаштириш, КПСС XXV съезди материалларини улар орқали кенг пропаганда қилиш, партия комитетларида ва бошланғич партия ташкилотларида янги кабинетлар тузиш имкониятларини қидириб топиш юзасидан қўшимча тадбирларни кўриш топширилди.

Андижон шаҳрида 1976 йилнинг май ойида партиявий-ташкилий иш кабинетларининг иш тажрибаларини умумлаштириш ва оммалаштириш масалалари юзасидан Ўзбекистон Компартияси область комитетлари партиявий-ташкилий иш бўлимлари мудирларининг икки кунлик семинар-кенгашини ўтказишга қарор қилинди.

Ўзбекистондаги область, шаҳар, район партия комитетлари ва бошланғич партия ташкилотлари партиявий-ташкилий иш кабинетларининг фаолиятини энг яхши йўлга қўйиш учун 1976 йилнинг май ойидан 1977 йилнинг май ойига қадар учинчи республика конкурсини ўтказиш мўлжалланди.

КПСС XXV съезди қарорларини пропаганда қилишда партиявий-ташкилий иш кабинетларининг ролини ошириш, уларнинг фаолиятини янада кучайтириш ва такомиллаштириш, республикадаги область, шаҳар, район партия комитетлари ва бошланғич партия ташкилотларининг илғор тажрибаларини умумлаштириш ва оммалаштириш соҳасидаги ишларини яхшилаш мақсадларида конкурс ўтказилади.

Конкурс партия қурилишининг актуал проблемалари тадқиқотларини чуқурлаштиришга, ишнинг самарали формалари ва методларини қидириб топиш ҳамда жорий этишда, янги кабинетларни барпо этишда партия комитетларига, бошланғич партия ташкилотларига ёрдам бериши керак.

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

Т. УМАРОВНИ ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАХРИЙ ЁРЛИҒИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Партия ва совет органларида кўп йил, бенуқсон ишлаганлиги, республиканинг ижтимоий-сиёсий ҳаётида актив қатнашганлиги учун ҳамда туғилган кунига олтмиш йил тўлиши муносабати билан Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг ишлар мудири Турсунмурод **Умаров** Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фахрий ёрлиғи билан мукофотлансин.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг раиси Н. МАТЧОНОВ.

Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Секретари Ҳ. ПУЛАТОВА.

1976 йил, 4 май.
Тошкент шаҳри.

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИДА

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети «Ўнинчи беш йилликда қолоқларсиз, самарали ва сифатли меҳнат қилайлик!» деган шиор остида социалистик мусобақага қўшилган Хева районидаги колхозларнинг тадбирлари ва ташаббусларини маъқуллади. Уларнинг бу ташаббуси пахта ва бошқа маҳсулотларни етиштиришда ички резервларни қидириб топиш ва фойдаланишга қаратилган.

Область ва район партия комитетларига совет, касаба союз ва комсомол ташкилотларига, область ва районларнинг қишлоқ хўжалик органларига бу тадбирларни колхоз ва совхозларда муҳокама қилиб, Хева район колхозларининг ташаббусини барча хўжаликларга ёйиш соҳасида оммавий-сиёсий ишларни авж олдириб юбориш тавсия этилди.

Республика газеталарининг редакцияларига, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети телевидение ва радио эшиттириш Давлат комитетига 1976 йилда қишлоқ хўжалиги маҳсулотлари етиштиришни кўпайтиришда хўжаликларнинг ички резервларини қидириб топиш ва ундан фойдаланиш соҳасида социалистик мусобақанинг боришини кенг ёритиш топширилди.

ЎНИНЧИ БЕШ ЙИЛЛИКДА ҚОЛОҚЛАРСИЗ, САМАРАЛИ ВА СИФАТЛИ МЕҲНАТ ҚИЛАЙЛИК

КПСС XXV СЪЕЗДИ ВА ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИНИНГ XIX СЪЕЗДИ ҚЎЙГАН ВАЗИФАЛАР АСОСИДА ПАХТА ВА БОШҚА ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК МАҲСУЛОТЛАРИ ЕТИШТИРИШНИ КЎПАЙТИРИШ УЧУН ИЧКИ РЕЗЕРВЛАРНИ ҚИДИРИБ ТОПИШ ВА ФОЙДАЛАНИШ СОҲАСИДА ХЕВА РАЙОН КОЛХОЗЛАРИ МЕХНАТКАШЛАРИНИНГ

ТАДБИРЛАРИ

Хева районидаги қишлоқ хўжалиги меҳнаткашлари 1975 йил халқ хўжалиги планини ва барча тармоқлар бўйича умуман тўққизинчи беш йилликни муваффақиятли бажардилар.

1971—1975 йиллар мобайнида пахта тайёрлаш топшириғи 130 процент қилиб бажарилди. Давлатга 200 минг тонна пахта сотилди, бу пландагидан 46 минг тонна кўп. Тўққизинчи беш йилликнинг якунловчи йилида пахта ҳосилдорлиги гектар бошига 40 центнерга етди. Фрунзе номли колхоз эса гектаридан 43 центнер ҳосил кўтарди. Деҳқончилик ва чорвачилик маҳсулотларининг бошқа барча турларини тайёрлаш топшириғи ортиғи билан бажарилди.

Район меҳнаткашлари КПСС XXV съезди ва Ўзбекистон Компартиясининг XIX съезди қарорларидан келиб чиқадиган вазифаларни амалга ошириш борасида меҳнат ғайратлари ва сиёсий активликлари ўсган бир вазиятда астойдил меҳнат қилмоқдалар. Барча колхозларнинг коллективлари, ҳар бир бригада ва ферма коллективи съезд материалларини ўрганар экан: «Ўнинчи беш йилликда қолоқларсиз, самарали ва сифатли меҳнат қилайлик!» деган шиор остида социалистик мусобақани авж олдириб юбордилар.

Қолоқ бригадаларни илғорлар даражасига етказиш ҳисобига қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқариши самарадорлигини ошириш, меҳнат унумдорлигини ўстириш ҳисобига ғўзани ва бошқа экинларни парвариш қилиш технологиясини такомиллаштириш ва техника тараққиётини бундан кейин ҳам жорий этиш йўли билан пахта ва бошқа маҳсулотларни етиштиришни янада кўпайтиришга эришиш мўлжалланмоқда. Деҳқончилик маданиятини юксалтириш негизида ҳосилдорликни оширишга, суғориладиган экин майдонининг ҳар бир гектаридан, ўғитнинг ҳар бир килограммидан, сувнинг ҳар бир литридан оқилона фойдаланишга аҳд қилинди.

Ўтган йили тўрт колхоз, 70 бригада гектаридан 35—38 центнер, уч бригада эса 30 центнердан камроқ — район бўйича олинган ўртача ҳосилдан анча камроқ ҳосил кўтарди. Ана шу хўжаликлар билан бригадаларни ҳосилдорлик жиҳатидан илғорлар даражасига етказиш пахта етиштиришни кўпайтиришнинг асосий резервидир.

Йилнинг якунларини таҳлил қилиб чиқиб ва колоқлик сабабларини чуқур ўрганиб, колхозлар билан бригадаларнинг ходимлари қишлоқ хўжалиги мутахассисларининг иштирокида пахта ҳосилдорлигини оширишнинг конкрет тадбирларини тузиб чиқдилар, бу тадбирлар коллективларда муҳокама қилинди.

КПСС XXV съезди тарихий қарорларидан руҳланган ва партия съездида КПСС Марказий Комитети Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев томонидан қилинган ҳисобот докладида пахтакорларнинг меҳнатига берилган юксак баҳога муносиб жавоб беришга отланган район меҳнаткашлари қўшимча резервларни қидириб топиб, ўз имкониятларини ҳисоблаб чиқиб, ўнинчи беш йилликнинг биринчи йилида гектаридан 44 центнер ҳосил кўтаришга ва давлатга 46 минг тонна пахта сотишга аҳд қилдилар, бу илгариги мажбуриятда олинганидан 3 минг тонна ва ўтган йили эришилганидан 6 минг тонна кўп. Фрунзе номли колхоз пахтакорлари 1.480 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 50 центнер ҳосил кўтариш мажбуриятини олдилар. 144 та пахтачилик бригадасидан 55 та бригада эса гектар бошига 50 центнердан ортиқроқ ҳосил кўтариш учун социалистик мусобақага қўшилди.

Қиш ойларидаёқ мўл пахта ҳосили учун кураш авж олдириб юборилган эди. Ўтган йилдагига нисбатан икки баравар кўпроқ майдоннинг шўри юқори сифатли қилиб ювилди. Ернинг мелиоратив ҳолатини яхшилаш ва суғориш шохобчаларини тайёрлаш соҳасида катта иш қилинди. Ҳар гектар майдонда коллектор—зовур шохобчалари 33,5 метрга етказилди. Экишдан олдин маҳаллий ўғит ва пахса девор тупроқлари ўтган йилдагига нисбатан 48 минг тонна кўп тайёрланди ва ҳар гектар майдонга 30—35 тоннадан маҳаллий ўғит минерал ўғит билан аралаштириб солинди. Мавжуд техника олдиндан ва сифатли тахт қилиб қўйилди, механизаторларни тайёрлаш ва малакасини ошириш соҳасида катта иш қилинди.

Яхши тайёрланган ерга синчиклаб сараланган уруғлик чигит энг яхши агротехника муддатларида экиб бўлинди. Чигит кенг қатор қилиб экилган майдонлар 1975 йилга нисбатан икки баравар кўпайди. Ана шу майдонларда ғўза кўчатларининг 120—130 минг туп қалинликда бўлиши таъминланади. Ўтган йили ғўза қалинлиги гектарида 81,4 минг туп эди. Ғўза парваришига тааллуқли ҳамма ишлар энг яхши муддатларда, юқори сифатли қилиб ўтказилади, ғўзанинг бир текис ривожланиши ва ҳосилнинг барвақт пишиши таъминланади.

Район деҳқонлари ҳосилдорликни ошириш негизида пахта етиштиришни кўпайтириш билан бирга ғалла етиштиришни ўтган йилдагига нисбатан 2,3 баравар, сабзавот етиштиришни 1,4, полиз маҳсулотлари етиштиришни 1,6, мева етиштиришни 1,1, узум етиштиришни 1,5 баравар кўпайтиришга аҳд қилдилар. Давлатга 163 тонна пилла сотилади. Деҳқончилик маҳсулотларининг барча турларини тайёрлаш анча ортади.

КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари ўртоқ Л. И. Брежнев томонидан жойларнинг ўзида етиштириш ҳисобига аҳолининг чорвачилик маҳсулотларига бўлган эҳтиёжларини янада тўлароқ таъминлаш соҳасида қўйилган вазифани ҳал эта бориб, фермаларнинг меҳнатчилари 1976 йилда сут етиштиришни 1975 йилдагига нисбатан 23 процент кўпайтириб, 3690 тоннага етказишни, гўшт етиштиришни 17,5 процент кўпайтириб, 800 тоннага етказишни мўлжаллаб қўйдилар. Концентрациялаш, ихтисослаштириш ва хўжаликлараро кооперациялаш негизида 1980 йилга бориб, сут етиштириш уч баравар, гўшт етиштириш 51 процент, ҳар бир бош сигирдан соғиб олинадиган сут 41,5 процент кўпаяди, сигирлар сони 2,2 баравар ортади.

Чорвадорларнинг режа билан иш тутиши ҳозирнинг ўзидаёқ давлатга гўшт ва тухум сотиш йиллик планини бажариш, ҳар бир бош сигирдан ўтган йилдагига нисбатан 60 килограмм кўп сут соғиб олиб, ўтган йилнинг мана шу кунидагига нисбатан 40 тонна сутни кўпроқ сотиш имкониятини берди.

Чорвачиликни озуқа базаси анча мустаҳкамланмоқда. Ҳар бир хўжаликда ем-хашак тайёрлайдиган ихтисослаштирилган бригадалар тузилиб, уларга ем-хашак бўладиган экинларнинг ҳаммаси, зарур техника, ишчи кучи бириктиб қўйилган. 1976 йилда озуқабоп экин майдонлари ўтган йилдагига нисбатан 16 процент кўпайтирилиб, 2.800 гектарга етказилди, уларнинг ҳосилдорлиги ортади.

Илмий жиҳатдан асосланган алмашлаб экишни жорий этиш туфайли чорвачиликнинг озуқа базаси мустаҳкамланади, пахта ва бошқа экинларнинг ҳосилдорлиги оширилади. Район колхозлари ўтган йили жорий этилган 51 та алмашлаб экишдан тўрттасини тўла ўзлаштирдилар, 22 та алмашлаб экиш қисман ўзлаштирилди. 1976 йилда пахта майдони умумий экин майдонига нисбатан ўрта ҳисобда 75 процентни ташкил этди. Бундан кейин хуторларни кўчириш, хўжалик ичкарисида ер тузиш ишларини амалга ошириш, ёпиқ ва вертикал зовурлар қуриш ҳисобига, қисман янги ерларни ўзлаштириш ҳисобига 1980 йилда алмашлаб экишни ўзлаштириш поёнига етказилади.

Партия ташкилотларининг раҳбарлигида қишлоқ хўжалигини янада ривожлантириш вазифаларини ҳал этишга колхозларнинг барча меҳнаткашлари киришдилар. Партия ташкилотлари ғоявий, партиявий-ташкилий иш услубини такомиллаштириб ва унинг самарадорлигини ошириб, коммунистларнинг ва бутун коллективнинг масъулиятини кучайтира бориб, 1976 йилда олинган социалистик мажбуриятларни сўзсиз бажаришга райондаги барча меҳнаткашларни сафарбар этдилар.

Далалар ва фермаларнинг барча меҳнаткашлари социалистик мусобақада фаол қатнашмоқдалар. Меҳнатга коммунистик муносабатда бўлиш ҳаракати тобора кучайиб бормоқда. Социалистик мусобақа натижаларининг ҳаммага кенг маълум қилиб турилиши, пешқадамлар маънавий ва моддий жиҳатдан рағбатлантирилиши қишлоқ хўжалиги ишлаб чиқаришини янада ривожлантириш ва пахта ҳамда бошқа маҳсулотларнинг ялпи ҳосилини кўпайтириш вазифаларини ҳал этишда меҳнатга коммунистик муносабатда бўлишнинг таъсирини кучайтирмоқда.

Фрунзе номли колхоз меҳнаткашлари социалистик мусобақада пешқадамлик қилиб, пахта ва бошқа деҳқончилик ҳамда чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ва уни давлатга сотиш юзасидан ўнинчи беш йиллик планини тўрт йилда бажариш мажбуриятини олдилар. Шунингдек районнинг бошқа хўжаликларидаги 97 та пахтачилик бригадаси коллективи, 26 сут соғувчи ва 414 механизатор ўнинчи беш йиллик топшириғини тўрт йил ичида бажариш мажбуриятини олдилар.

Хева районидаги колхозларнинг меҳнаткашлари Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советини ишонтириб айтадиларки, социалистик мусобақани кенг авж олдириб, фан ютуқларидан, ишлаб чиқариш пешқадамларининг билими ва бой тажрибасидан фойдаланиб бутун куч-ғайратларини ўнинчи беш йилликнинг биринчи йилида олинган оширилган мажбуриятларни шараф билан бажаришга сарфлайдилар.

ТОШКЕНТ МЕҲМОНЛАРИ

Болгария Халқ Республикаси, Венгрия Халқ Республикаси, Руминия Социалистик Республикаси ва Монголия Халқ Республикаси касаба союз делегациялари Тошкентга келдилар. Болгария делегациясига Враца округидаги касаба союзлари советининг раиси К. Пашков, Венгрия делегациясига шу мамлакат врачлар ва соғлиқни сақлаш ходимлари касаба союзларининг бош секретари И. Фюзи, Руминия делегациясига президиум аъзоси, Руминия металлистлар касаба союзлари бирлашмаси Марказий Комитетининг раиси В. Стефанеску, Монголия делегациясига Улан Батор аймоқ касаба союзлари совети, Монголия марказий совети президиумининг аъзоси ўртоқ Авдил бошчилик қилмоқда.

Қардош социалистик мамлакатлар касаба союзлари делегациялари Тошкент корхоналарига, пойтахт области хўжаликларига борадилар.

ЛХДР ПАРТИЯ—ҲУКУМАТ ДЕЛЕГАЦИЯСИ ТОШКЕНТГА КЕЛДИ

4 май куни Ўзбекистон пойтахти Лаос Халқ Демократик Республикаси Халқ революцион партияси билан ҳукуматининг делегациясини шодиёна кутиб олди. ЛХРП Марказий Комитетининг Бош секретари, ЛХДР Бош министри Кейсон Фомвихан бошчилигидаги бу делегация КПСС Марказий Комитети ва СССР ҳукуматининг таклифига биноан расмий визит билан мамлакатимизда меҳмон бўлиб турибди.

Делегация составида ЛХРП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, бош министр ўринбосари, ЛХДР ташқи ишлар министри Пхун Сипасет, ЛХРП Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, ЛХДР Олий Миллат мажлиси раисининг ўринбосари Сисомфон Ловансай, ЛХРП Марказий Комитетининг аъзоси, ЛХДР Министрлар Кенгаши Президиуми ҳузуридаги министр, Лаос халқ озодлик армияси бош штабининг бошлиғи Сисават Кеобунепхан, ЛХРП Марказий Комитетининг аъзоси, саноат ва савдо министри Майсук Сайсомфенг, ЛХРП Марказий Комитети аъзолигига кандидат, информация, пропаганда, маданият ва туризм министри Сисана Сисан бор.

СССРнинг ЛХДРдаги элчиси В. П. Вдовин ҳам шу самолётда келди.

Аэропортда Лаос Халқ Демократик Республикаси, Совет Иттифоқи ва Ўзбекистон ССРнинг давлат байроқлари кўтарилганди. Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг раиси Н. Ж. Худойбердиев, Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг секретари Й. Р. Қурбонов, республика Министрлар Совети раисининг биринчи ўринбосари Т. Н. Осетров, Тошкент шаҳар партия комитетининг биринчи секретари А. А. Хўжаев, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети раисининг ўринбосари, ташқи ишлар министри М. Т. Турсунов, Тошкент шаҳар ижроия комитетининг раиси В. О. Козимов, бошқа расмий кишилар ўртоқ К. Фомвиханни, делегациянинг бошқа аъзоларини кутиб олдилар.

(ЎзТАГ).

БУГУН — СОВЕТ МАТБУОТИ КУНИ

ПАРТИЯВИЙ, ОММАВИЙ, ХАЛҚЧИЛ

ИЛҲОМБАХШ МАВЗУЛАР МАНБАИ

Бугун журналистларимизнинг шонли байрами — совет матбуоти куни. Шу қувончли кунда бу шарафли касб эгалари шаънига самимий юрак сўзларини айтгинг келади. Улар ўзлари ҳақида ғоят оз гапирадилар, бошқалар ҳақида эса чуқур самимият билан сўзлайдилар, халқ хўжалигининг барча соҳаларида фидокорона меҳнат қилаётган ажойиб замондошларимиз ҳақида илҳом билан ёзадилар, партия сўзларини кенг халқ оммасига тезкорлик билан етказадилар, тараққиётимизга ҳалал берадиган ҳар қандай нуқсонларни аёвсиз фош этадилар.

Журналистлар ва матбаачиларнинг маҳсулотини ҳар тонг сабрсизлик билан кутамиз. Дунёда бўлаётган муҳим воқеалар, янгиликлар, қаҳрамонликлар ҳақида газета саҳифаларидан ўқиб биламиз. Шу дамда умумхалқ ҳаёти оқимида қайнаб юрган журналистлар, синчков газетачилар, ҳамкасб дўстлар кўз ўнгимизда намоён бўлади.

КПСС XXV съезди қарорлари асосида зиммамизда турган катта сиёсий ва хўжалик вазифаларини муваффақиятли бажаришда журналистлар область партия ташкилотига яқиндан ёрдам бермоқдалар. Ҳозир областимизда «Тошкент ҳақиқати» ва «Ташкентская правда» газеталаридан ташқари 19 та шаҳар ва район, 44 та кўп тиражли газета нашр этилмоқда. Уларнинг бир кунлик тиражи қарийб 360 минг нусхани ташкил этаяпти. Бу матбуот органларида меҳнат қилаётган журналист кадрларнинг асосий қисми олий маълумотли, тажрибали, маҳоратли қаламкашлардир. Ўзбекистон журналистлар союзининг Тошкент ташкилоти ўз атрофига 1300 дан ортиқ аъзони бирлаштирган. Бу эса ижодкор қаламкашларнинг катта жанговар отряди демакдир.

Партия билан кенг халқ оммасини яқинлаштирувчи қудратли восита — ана шу жанговар отряд аъзолари партиянинг улуғвор режаларини ҳаётга татбиқ этиш учун курашнинг олдинги сафларида бормоқдалар. Уларнинг активлиги ва жанговарлиги яна ҳам юксалди. Коммунистлар анжумани ўз ишини муваффақиятли якунлаган дастлабки кунларданоқ барча газеталаримиз саҳифаларида «КПСС XXV съезди қарорлари — ҳаётга!» деган жанговар шиор пайдо бўлди. Саноат корхоналари, қурилиш ва транспорт ташкилотлари, колхоз-совхозларнинг меҳнаткашлари кўтаринки руҳ билан съезд қарорларини бажаришга киришдилар. Уларнинг меҳнатда эришаётган ажойиб муваффақиятлари газеталар саҳифасида ўз ифодасини топмоқда. «Ўнинчи беш йилликни муддатидан олдин бажарамиз», «Сифат ва самарадорлик учун», «Беш йиллик—тўрт йилда» каби рубрикаларни барча газеталар саҳифаларида учратиш мумкин.

Партия съезди қарорлари ва материалларини пропаганда қилишда, уларни ҳар бир меҳнаткаш онгига сингдиришда «Тошкент ҳақиқати» ва «Ташкентская правда» газеталари коллективлари хизматини алоҳида таъкидлаш лозим. Область газеталари журналистлари томонидан тайёрланган қатор қўшсаҳифалар, саҳифалар ва подборкалардаги материаллар ўз руҳи, актуаллиги, муайян мақсадни кўзлаганлиги билан алоҳида ажралиб туради.

Район ва шаҳар газеталарининг ходимлари ана шу йўлдан бормоқдалар. Социалистик мусобақани кенг ёритиш, ватанпарварлик ташаббусларини тезкорлик билан оммалаштириш, бошланғич партия ташкилотларининг кўп қиррали жанговар фаолиятини ёрқинроқ кўрсатишда «Ангренская правда», ўзининг қирқ йиллик юбилейини нишонлаётган «Коммунизм учун», «Ленин байроғи» ва «Ленин йўли» газеталари алоҳида кўзга ташланмоқдалар. Хусусан «Ленин байроғи» газетаси ўнинчи беш йилликнинг дастлабки йилида пахтадан 50 центнердан ҳосил олишга аҳд қилган чинозлик азамат деҳқонлар ташаббусини ўз вақтида оммага етказа олди. Ҳозир бу ватанпарварлик ташаббуси областимиз бўйлаб кенг қулоч ёймоқда.

Газета — омма минбари. У халқнинг кундалик ҳаёти, ижтимоий турмушимизнинг ҳар бир лаҳзаси билан ҳамнафасдир. Шу боисдан ҳам газетани штатсиз авторлар, кўп сонли ишчи-деҳқон мухбирларисиз тасаввур этиб бўлмайди. Ишчи ва қишлоқ мухбирлари область, шаҳар, район ва кўп тиражли газеталар редакциялари ходимларининг содиқ ёрдамчиси ва мустаҳкам таянчидир.

Областимизда ишчи-қишлоқ мухбирлари ҳаракати тобора кенг ривожланмоқда. Уларга амалий ёрдам кўрсатиш, журналистик маҳоратларини оширишда газета редакциялари ҳузурида ташкил этилган ишчи ва қишлоқ мухбирлари университетлари, мактаблари яхши самара бераяпти. Ана шундай университет ва мактаблар ҳозир деярли барча шаҳар ва район газета редакциялари ҳузурида ишлаб турипти.

Матбуотнинг кучи, қудрати, обрўси ва таъсирчанлиги унга ленинча партиявий раҳбарликдадир. Область партия комитети, шаҳар ва район партия комитетлари бу масалага ҳамиша диққат-эътибор билан қараб келмоқдалар. Кейинги йилларда матбуотга партия раҳбарлигини янада кучайтириш, газеталарнинг танқидий чиқишлари самарадорлигини ошириш, меҳнаткашлар хатлари билан ишлашни яна ҳам яхшилаш ва уларнинг ташкилотчилик ролини кучайтириш каби редакциялар фаолиятини такомиллаштириш билан боғлиқ бўлган актуал масалалар партия комитетлари томонидан мунтазам равишда муҳокама қилиб борилмоқда. Газеталар томонидан кўтарилаётган ташаббуслар қўллаб-қувватланмоқда.

Журналистларни партия, совет, хўжалик ташкилотлари фаолиятлари билан яқиндан хабардор қилиб туриш, улар билан тез-тез учрашувлар ўтказиб редакция ходимлари олдида турган муҳим вазифаларни аниқ, равшан белгилаб бераётган партия комитетлари фаолиятлари мақтовга лойиқдир. Бўка, Ўрта Чирчиқ, Янгийўл район партия комитетлари шундай фаолият кўрсатмоқдалар.

Журналист кадрларимизнинг ўқувини ташкил этиш, уларнинг малакасини муттасил ошириш масаласи область партия комитетининг доимий диққат-эътиборида турибди. Область матбуоти ходимлари ўз навбати билан олий партия мактаби ҳузуридаги курсда назарий ва профессионал билимларини оширмоқдалар, область идеология ходимлари университети машғулотларида қатнашмоқдалар. Область партия комитети ҳузурида журналистика маҳорати мактаби мунтазаб ишлаб турипти. Машғулотларни тажрибали журналистлар, этоқли олимлар, партия, совет ходимлари ўтказмоқдалар.

Журналистларимизнинг меҳнатини рўёбга чиқариш, уларнинг маҳсулотини ўқувчиларга етказиб беришда босмахона ишчилари хизмати алоҳидадир. Улар газета ходимлари билан ягона мақсад йўлида кунларни тунларга улаб, фидокорона меҳнат қилмоқдалар. Бугунги кунда матбуотимизни ривожлантириш ишига беқиёс ҳисса қўшаётган бу шарафли касб эгаларини ҳам самимий қутлаймиз.

Янги беш йиллигимизнинг биринчи саҳифаси сифат ва самарадорлик шиори билан очилди. Бу матбуотимиз ходимлари зиммасига янги, янада масъулиятли вазифалар юклайди. Газеталарнинг ҳар бир ижодий ходими партиямиз XXV съезди қарорлари ва материалларини пропаганда қилиш ишига киришар экан, ўз ижодида яна бир неча поғона юқорига кўтарилмоғи лозим. Меҳнат аҳлининг куч-ғайратини съезд белгилаб берган буюк ишларни тўла-тўкис бажаришга сафарбар этиш ҳар бир журналистнинг масъулиятли ва шарафли бурчидир.

Ажойиб замондошларимизнинг буюк яратувчилик ишлари, олижаноб фазилатлари, халқ хўжалигининг барча соҳаларини янада тараққий эттириш сари ташланаётган ғолибона одимлар, жонажон партиямизнинг ички ва ташқи сиёсатидаги жаҳоншумул ғалабалар, нурли истиқболлар матбуот ходимлари учун жўшқин илҳом ва туганмас мавзулар манбаъидир.

Н. НАСИМОВ,
область партия комитети пропаганда ва агитация бўлими мудирининг ўринбосари.

ГАЗЕТА — КОЛЛЕКТИВ ПРОПАГАНДИСТ ВА КОЛЛЕКТИВ АГИТАТОРГИНА ЭМАС, БАЛКИ ШУНИНГДЕК КОЛЛЕКТИВ ТАШКИЛОТЧИ ҲАМДИР.

В. И. ЛЕНИН.

ДАВР БИЛАН ҲАМНАФАС

Газетамизнинг юбилей сони ўқувчилар қўлига бориб тегди. Унда босилган материалларнинг аксарияти узоқ тарихдан ва бугунги порлоқ ҳаётдан ҳикоя қилади. Районимизда бўлаётган ўзгариш ва юксалишларнинг ҳаммасига газета гувоҳ. 40 йилдирки у меҳнаткаш омма билан бирга нафас олиб, бирга қадам ташлаб келяпти.

Бўстонлиқ район партия комитетининг 1931 йилда бўлиб ўтган бюро мажлисларидан бирида газета ташкил этиш масаласи алоҳида муҳокама қилинди. Дастлабки беш йилликларда туғилаётган оммавий қаҳрамонликларни мунтазам ёритиб борувчи, социалистик турмуш ва тузум афзалликларини бор овоз билан мадҳ этувчи, меҳнаткашларни муттасил олға ундовчи матбуот органи зарур эди. Пухта тайёргарликдан сўнг 1933 йили қозоқ тилида «Бостандиқ большевиги» газетасининг дастлабки сони босмадан чиқди. Орадан кўп ўтмай ўзбек тилида «Стахановчи» газетаси ҳам нашр этила бошланди.

Ҳар иккала газета саҳифаларида коллектив хўжаликлар ҳаёти, беш йиллик қурилишлари, социализм моддий-техника базасини яратиш йўлида бошланган умумхалқ кураши ўз ифодасини топди. Қишлоқ маданиятини юксалтириш, халқ маорифини ривожлантириш масалалари газеталарнинг диққат марказида турди.

Улуғ Ватан уруши йилларида район газетаси ўз жанговар сўзи билан меҳнаткашларни фронт ичкарисини мустаҳкамлашга, бутун кучни фашизм устидан ғалабани таъминлашга сафарбар этишга даъват қилди. Совет жангчиларининг фронтларда кўрсатаётган қаҳрамонликларини тўлақонли ҳикоя қилиб борди. Жумладан, 1944 йилнинг 15 октябрида бўстонлиқлик Совет Иттифоқи Қаҳрамони Аблай Алимбетов жасорати мадҳ этилди.

Газета халқ хўжалигини тиклаш, колхоз ва совхозларни иқтисодий жиҳатдан мустаҳкамлаш, илмий-техника ютуқларини пропаганда қилишда ҳам олдинги сафларда келди. 1969 йилдан ўзбек ва қозоқ тилларида янги ном билан чиқаётган «Коммунизм учун» газетаси эндиликда оммани ўнинчи беш йиллик вазифаларини муваффақиятли бажаришга, партия XXV съезди қарорларини ҳаётга тадбиқ этишга чорламоқда. «Партия турмуши», «Илғорлар тажрибаси — оммага», «Самарадорлик ва сифат учун», «Идеология ва ҳаёт», «Касаба союзлари —коммунизм мактаби», «Комсомол турмуши» каби рубрикалар остида берилаётган материалларда район меҳнаткашларининг партиямиз съездидан кейинги зарбдор ишлари, ташаббус ва тажрибалари ўз ифодасини топмоқда.

Район ҳаётини ҳар томонлама мазмунли ёритишда штатсиз мухбирлар бизга катта ёрдам кўрсатмоқдалар. Редакция ҳузурида ташкил этилган ишчи деҳқон мухбирлари мактабини кейинги йилларда 60 дан ортиқ ҳаваскор қаламкаш тамомлаб чиқди. Улар ҳозир хлақ хўжалигининг турли соҳаларида меҳнат қилиб ўз коллективларида туғилаётган янгиликларни оператив суратда газета саҳифасида ёритиб бормоқдалар.

Редакциянинг кўпгина жойларида мухбирлар пости ташкил этилган. Б. Шокиров, Э. Туркменов ўртоқлар бошчилик қилаётган мухбирлар постлари бизнинг таянчимиздир. Пост аъзолари рейдларда актив иштирок этиб, зарбдор объектлар, колхоз ва совхозларда туғилаётган ташаббуслардан вақтида газетхонларни хабардор қилиб бормоқдалар. Улар ҳиссаси билан газета тиражи йил сайин ошиб бормоқда. Ҳозирги кунда газетамиз 5 минг нусхада босилиб ўқувчиларга тақдим этилмоқда.

Редакция ходимлари жамоатчи мухбирлар билан ҳамкорликда темаларни ёритишда янги-янги формаларни қидириб топмоқдалар. Кейинги пайтда илғорлар билан давра суҳбати ташкил этиш одат тусига кириб колди. Бу суҳбатларда сифат ва самарадорликни оширишда бой тажриба тўплаган новаторлар иштирок этмоқда. Улар тажрибаси матбуот саҳифасида эълон қилинмоқда. Социалистик мусобақани ташкил этишда қувончли ютуқларни қўлга киритган коллективлар фаолияти ҳам кенг ёритилмоқда.

Партиямиз XXV съезди журналистлар олдига катта вазифалар қўйди. Съезд қарорларига жавобан биз бор куч ва имкониятимизни эълон қилинаётган материаллар таъсир кучи ва самарадорлигини оширишга, газетанинг ҳар бир сонини янада ўқимишли ва мазмунли чиқаришга сафарбар этамиз.

Т. ҲАКИМОВ,
«Коммунизм учун» газетасининг **редактори.**

ЎЗБЕКИСТОН Компартияси Марказий Комитети нашриёти босмахонаси коллективи тўққизинчи беш йилликда эришган улкан муваффақиятлари учун Меҳнат Қизил Байроқ ордени билан мукофотланди. Корхонада ҳозир ўнинчи беш йиллик топшириғини муддатидан олдин бажариш учун қизғин мусобақа кетяпти. Суратда: босмахонанинг зарбдор ишчиларидан Насрулла Зоҳидов, Қучқор Худойқулов, Роза Минуллина ва Тамара Федоровани кўриб турибсиз.

А. Тўраев фотоси.

АВТОМАТ— МАТБААЧИ

ЛЕНИНГРАДДАГИ полиграфия заводи фотография ёрдамида ҳарф терувчи автоматларнинг дастлабки партиясини ишлаб чиқарди. Автомат меҳнат шароитини яхшилаш билан бирга юзлаб тонна рангли металлни иқтисод қилиш, ҳарф терувчилар сонини қисқартириш, кичиккина ишлаб чиқариш майдонида катта ҳажмдаги ишларни бажариш имконини беради, энг муҳими ҳарф териш сифати яхшиланади.

Ҳозирги кунда завод конструкторлик бюроси инженерлари янада тезкор автоматни яратиш устида иш олиб бормоқдалар. У ҳар минутда ўртача китобнинг ўнта саҳифасига етадиган ҳарфни териб бера олади. Иш унумдорлиги бир ярим-икки марта ортади. Янги автоматнинг ҳажми кичик, ўзи анча енгил.

ШОФЁР, МУХБИР, ШОИР

Омон Ниёзов ўн йилдан ошиқроқ вақтдан буён «Тошкент ҳақиқати»нинг актив жамоатчи мухбири. У бир неча йил муқаддам редакциямиз қошидаги ишчи-мухбирлар университетини тугатган эди.

Омон ёшлик йиллариданоқ меҳнат қучоғига отилди. Колхозчи, тракторчи, слесарь бўлиб ишлади. Кейинчалик ҳаётий тажрибалари асосида хабарлар, корреспонденциялар, мақолалар, шеърлар машқ қила бошлади. Шу кунларда у пойтахтимиздаги 5-таксомотор паркида шофёр бўлиб ишламоқда. 1978 йил ҳисобига меҳнат қилаяпти.

Ҳаваскор қаламкаш Омон Ниёзовни совет матбуоти куни байрами билан табриклаб, шеърларидан айрим намуналарни чоп этишни лозим топдик.

Раҳим УМАРИЙ.

ҚЎЗ ТУТИБ...

Деразамдан аста эгилиб,
Салом берар япроқлар менга.
Нур сочиб ой шодланиб, кулиб
Дер: олам-жаҳон нурларим сенга!
Тун қўйнида узаяр йўлим,
Ой нурига чўмар изларим.
Хаёлларим бермайди қўним,
Йўлларингга хумор кўзларим...

ИЛҲОМ

Нима бордир хаёлдан учқур?
Ҳатто унга етолмайди нур.
Шул қанотда оламни қучиб,
Учиб юрар, илҳом ва шоир.
Ялт этиб фикр туғилар,
Гоҳ заминга тушмоқ истайди.
Фикрлар дил-дилга йўғрилар
Бироқ илҳом отин қистайди.

Омон НИЕЗОВ.

ТАРИХ ОЙНАСИ

РЕПОРТАЖ

Бу ердаги ҳар бир хона ўзига хос бир ҳазина. Нодир асарлар, хилма-хил нашрлар, варақа ва газеталарнинг ҳаммаси бу ерда кўз корачиғидек пуф-пуфлаб сақланади.

Биринчи танишувни илк бор нашр этилган ўзбек газеталари сақланаётган хонадан бошладик. Архив бўлимининг мудири Муҳаррам Бекматова баланд эшикли хонани очади. Газеталарни қуёш нуридан сақлаш мақсадида дарпардалар илинган. Хона шипигача бўй чўзган жовонларда зич қилиб газета жилдлари тахланган. Мана, ўзбек матбуотининг қалдирғочи «Туркистон вилояти газети». Бу вақтли матбуот Туркистон ўлкаси ҳаётини маълум даражада акс эттирган тўнғич газетадир.

Инқилоб ғалаба қозонган суронли йилда ташкил этилган, Совет ҳукумати сиёсатини кенг пропаганда қилган биринчи коммунистик газета — «Иштирокиюн». Бу қаторда «Қизил байроқ», «Туркистон», «Қизил Ўзбекистон» номларини ўқиш мумкин. «Совет Ўзбекистони»нинг ўтмишдошлари эди улар.

Пештахталар узра нигоҳимиз сабрсиз югуради: «Камбағал деҳқон» аввал «Қизил Ўзбекистон»га илова шаклида чиқарилиб, сўнг алоҳида газетага айланганди. Деҳқонларни коллектив хўжаликларга бирлаштириш, колхоз ерларида биринчи бор техникани ишга солиш, деҳқонлар ўртасида тушунтириш ишларини олиб боришда катта хизмат кўрсатган.

Қатордаги бошқа газеталар — «Ёш ленинчи», «Мухбирлар йўлдоши» ҳам ота-хон газета бағрида дунёга келиб, сўнг мустақил ҳаётга йўл олган. «Ишчи» «Озод Бухоро», «Зарафшон», «Шарқ ҳақиқати», «Камбағаллар товуши»... Инқилоб, индустрлаштириш, коллективлаштириш. маданий революция йиллари, Ватанимиз, халқимизнинг тарихи, кураши, меҳнати йиллари ана шу газеталар саҳифаларида ўз аксини қолдирган. Абдулла Қодирий, Ғафур Ғуломнинг ичак узди ҳажвиялари, Комил Алиевнинг ўткир фельетонлари, Ойбекнинг илк шеърлари кишини ўзига ром этади, калбни чексиз ҳаяжонга солади.

— Бу саҳифалар,— дейди М. Бекматова.— Совет давлати тарихи, турмушимизни ўрганишда муҳим аҳамиятга эга бўлган кенг профилли биринчи манбадир. Шунинг учун уни асрашга, саҳифаларни бут бўлишига катта аҳамият бериб, ўз вақтида профилактика ишларини олиб борамиз.

Китоб палатасида картотекалар хонаси бор. Унда республикамизда чоп этилган барча нашрлар билан тўла танишиш мумкин.

— Баъзан,— дейди республика давлат китоб палатаси директори Н. Ҳайдарова,— нашрлар, газета-журналларнинг тарихи, чиққан сонларини аниқлаб беришни сўраб хатлар келади. Биз эса уларга мукаммал жавоб йўллаймиз.

Китоб палатаси ҳозирги кунда фақат рўйҳатга олувчи ва нашрларни сақловчи муассасагина бўлиб қолмай, библиография, матбуот статистикасини тузувчи, нашриёт ишлари, полиграфия саноати, китоб савдоси пропагандаси, илмий-техника информацияси марказига ҳам айланган. Ҳозир палата бир ярим миллион босма қоғоздан ортиқ ёзма фондга эга. Улар Совет ҳукумати даври ўзбек ноширчилигининг барча ёзув нашрларидир.

Ҳар йили фондга 40 минг босма қоғоздан иборат турли китоблар, илмий ишлар, газета ва журналлар келиб қўшилмоқда. 252 номдаги республика, область, шаҳар, район, кўп тиражли газеталар олинади. Ли Мария мудирлик қилаётган қабул қилиш ва назорат бўлимининг ходимлари барча нашрлар, матбуот органларининг ўз вақтида келишини таъминлайдилар, рўйҳатга оладилар.

Китоб палатаси ходимлари ўлмас ёзма меросимизни келгуси авлодларга етказиш йўлида шундай тинимсиз меҳнат қилмоқдалар.

Б. ПЎЛАТОВ.

МАСЛАҲАТЧИ ВА ТАРБИЯЧИ

Мен «Тўқимачилар овози»нинг ҳар бир сонини алоҳида эътибор билан ўқиб чиқаман. У худди комбинатимизнинг кўзгусига ўхшайди. Корхонамиз ҳаёти борлиғи билан унда акс этади. Қайси цех коллективи қандай меҳнат қилаяпти, меҳнат унумдорлигини ўстириш, маҳсулот сифатини яхшилаш, тежамкорлик учун кураш, илғорлар тажрибасини ёйиш, ишчи-хизматчиларга яратиб берилаётган маданий-маиший шароит ҳамма-ҳаммасини билиб олиш мумкин.

Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Л. Казанцева йиғилишларнинг бирида кўп тиражли газетамизни миннатдорчилик билан тилга олиб, қалб сўзларини билдирди.

Л. Казанцева ташаббус билан чиқишдан олдин узоқ тайёргарлик кўрганди. Бутун тажрибаси, билими, маҳоратини ишга солди. Илғор ишчи бу ҳаракатнинг кенг ёйилишини коллектив ишига муносиб ҳисса қўшишини истарди. Газета унинг кўнглидагини топиб ватанпарвар тўқувчи ташаббусини тўғри талқин қилиб берди. Ишчи-хизматчилар газета орқали ташаббуснинг мазмунини янада бойитдилар. Бу эса коллектив ўртасида катта бир ижодкорлик оқимини пайдо қилди.

Яқинда ёш тўқувчи Д. Қулматова ҳам ажойиб ташаббуси билан чиқди. Бу янгилик ҳам газета саҳифаси орқали бутун корхона бўйлаб қулоч ёзди. Иккинчи фабриканинг донгдор тўқувчиси А. Верзилина шогирдлар устоз билан тенглашсин, Социалстик Меҳнат Қаҳрамони Б. Жўраеванинг уч ёш шогирди З. Кличникова, М. Эргашева, Б. Прокопенколар бир смена давомида икки смена топшириғини бажариш каби ташаббуслари газета орқали ҳақиқий — оммавий ҳаракатга айланди. Ҳозир минглаб тўқувчилар ана шу ватанпарварлик ишига қўшилиб катта меҳнат муваффақиятларини қўлга киритмоқдалар. Коллектив ўртасидаги ҳақиқий ижодий муҳитни яратишда севикли газетамизнинг хизматлари каттадир.

Газета фаолиятида меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялаш масалалари ҳам катта ўрин тутмоқда. Тажрибали ишчилар меҳнати, тақдири ҳақида ўқимишли лавҳалар, турли мавзуларда ва турли жанрларда материаллар бериб борилади. Уларнинг авторлари асосан ишчи ва хизматчилардир.

Ип фабрикасининг электр монтёри С. Жўрабоев, пардозлаш фабрикаси ишчиси Н. Норқобилов, 1-йигирув фабрикаси таровчиси М. Жамолова ҳунар-техника билим юрти комсомол ташкилотининг секретари М. Сапаева ва бошқалар севимли газетамизга актив қатнашаяптилар. Улар улкан корхонамизнинг сермазмун ҳаётини кенг ёритишмоқда. Муҳим темаларда мунозаралар уюштиришаяпти.

Бир сўз билан айтганда газета ҳаётимизни ифодаловчи, илғор тажрибаларни умумлаштирувчи, маслаҳатчи ва тарбиячига айланган.

Н. ТУРСУНОВ,
Тошкент тўқимачилик комбинатининг ишчиси.

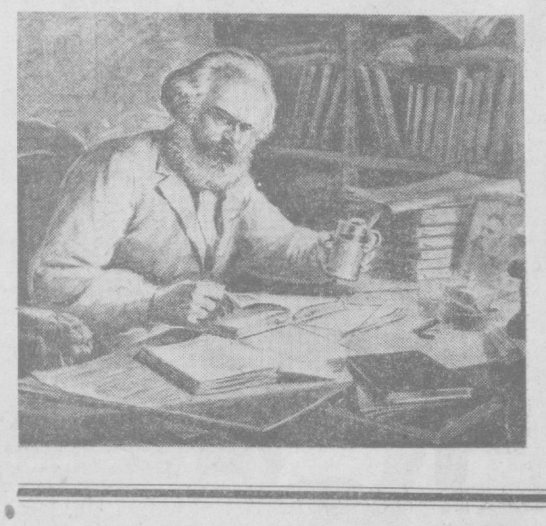

ЖЕННИ ТУҒИЛГАН КУН

(«МАРКС ВА ЭНГЕЛЬС» КИТОБИДАН)

1865 йил 1 майда Маркснинг тўнғич қизи 21 ёшга тўлди. Англияда бу ёш балоғатга етганликни билдирарди. Эрта тонгдан Модена-Виллада байрамлардагидек тараддуд бошланган эди. Чиройли дастурхон тузаб кечки овқат тайёрланаётган эди. Кечга бир неча меҳмон чақирилганди. Қариндошлар ва таниш-билишлар орасида юксак диди билан машҳур бўлган Лаура туғилган кунини нишонлаётган синглисининг, ўзининг ва ўн ёшли шўх Туссининг кўйлакларини безаб бўлаётган эди. Кичкина Тусси ашула айтиб, сакраб-сакраб хонама-хона юрарди. Оналари Оксфорд-стритга харид қилгани кетган эди.

Карлни шу бугунча «Капитал» устидаги ишини бошқа кунга қолдиришга кўндиришди. Шундай бўлса ҳам Карл ёлғиз қолишга ва Энгельсга хат ёзишга вақт топди. Хатида у Халқаро Биродарлик жамиятининг ишлари ва бу жамиятда фаол қатнашаётган кишилар ҳақида муфассал ёзган эди.

Қувончга тўлган ва мамнун Женни отасининг ёнида ўтирарди. Бугун «унинг куни» эди-да. Тушлик ва кечки овқат учун яхши кўрган таомларни унинг ўзи танлади. Аммо меҳрибон, қоракўз Женнихеннинг хаёли ўзида эмас эди. Уни бошқа нарса ҳаяжонлантирарди. Яқиндагина Лаура ёш Карл Маннинг таклифини рад этганди. Бу воқеа оиланинг ҳамма аъзолари ўртасида кенг муҳокама этилди, Маркс ҳам Энгельсга ёзган хатида бу ҳақда маълум қилди.

Маркс катта қизлари дугонасининг акаси Карл Маннинг Жанубий Америкада туғилган эди. Ярим инглиз, ярим испан бу йигит Лаурани ҳаддан ташқари севиб қолади, аммо қиз унга муҳаббат қўймайди. Маннинг дарҳол рад жавоби бермасликни, эҳтимол севги кейинроқ келиб қолар, деган хаёлга бориб кутишни қиздан беҳуда ўтиниб сўрарди. Лаура эса ўз сўзида қатъий туриб олди. Ёш йигитлар бир неча бор унга хиралик қилиб, уйланишни орзу қилишган. Лаурани яхши кўрадиганлар кўп эди, қиз ўз гўзаллиги, иффатли нозу карашмалари ва мулойимлиги билан уларни мафтун этарди. Аммо «севги» сўзини Маркснинг қизлари ҳеч ақлга сиғмайдиган ғалати бир ҳис деб, муқаррар бир қисмат деб тушинардилар. Уларнинг қалбларини ҳали ҳеч ким Шекспир тасвирлаганидек зўр ларзага солмаганди. Қалбларни муросага келтиришни улар уят деб тушинардилар. Карл ва Женни, табиийки, қизларни бирон-бир нарсада мажбур қилиб қўймаганлар ва у ё бу ишга нисбатан ўз баҳоларини ва хайриҳохликларини уларга мажбуран ўтказмаганлар.

— Карл Маннинг тўғрисида қандай фикрдасиз, Чарли? — сўради Лаура отасидан.

— У ҳар жиҳатдан ёқимтой йигит.

— Маннингга раҳмим келади, лекин мен уни севмайман. Хўш, нима қилсам экан, Мавр.

— Нима ҳам дердим, масала ойдинлашипти-ку.

Женнихен ва Лаура юз берган воқеани узоқ муҳокама қилишди. Бироқ Маркс қизларининг талаблари ҳаддан ташқари катта эди. Барча ҳақиқий хаёлпарастлар, қатъий табиатли кишиларга ўхшаб, улар атрофларидаги одамларда кулгилик ва соҳталикни дарҳол ҳис этишар ва ота-оналарига ўхшаб сентименталликка тоқатлари йўқ эди. Маннинг Лаурага худди шунақа одам бўлиб туйилди. Маркс сингари қизлар Гётенинг ушбу сўзларини кўпинча такрорлашарди: «Мен ҳеч қачон ҳиссиётларга берилган кишилар тўғрисида яхши фикрда бўлмаганман, чунки бирон-бир ҳодиса юз берса улар ҳамма вақт ёмон дўст бўлиб чиқишади».

Женнихен туғилган кунини тиниқ осмон, Лондон узра чиққан ёрқин қуёш безади. Тушликдан сўнг бутун оила Хемстед-хисга жўнади. Йўлда улар ашула айтиб ўйин-кулги қилиб боришар, айниқса Карл ва шўх Тусси ажралиб турарди.

Кечқурун меҳмонлар келишди, улар орасида Интернационал советининг бир неча аъзолари, унинг раиси Оджер ва оиланинг эски қадрдони Эрнест Жонс бор эди.

— Шундай қилиб, — деди ҳамма қадаҳларни қуюқ рейнланд виноси билан тўлдириб чиққач, Карл ҳазил аралаш, — қизим Женнихеннинг туғилган кунини биз сиёсий нишонлаймиз. Биринчи қадаҳни тантана сабабчиси учун, иккинчисини Халқаро Ишчилар Биродарлиги учун кўтарайлик.

Қувноқлик, эркин дилкашлик билан ўтган кечки овқатдан сўнг меҳмонлар уйдаги катта хонага — уй эгасининг кабинетига тўпланишди. Гап Авраам Линкольннинг яқинда ўлдирилганлигига бориб тақалди. Бутун дунёга фожиали хабар тарқалган эди.

Маркс, Энгельс ва уларнинг барча ҳамфикрлари бу даҳшатли жиноятдан ғазабга келган эдилар. Қўшма Штатлар президенти лавозимига Эндрью Жонсон ўтирган эди.

— Президент Жонсонга бизнинг мурожаатимизни ёзиб бўлганлигингиз тўғрими, Маркс? — сўради Оджер трубкани тортаркан.

— У бу фикрларни қоғозга тушириб қўйдиму, лекин қатъий текстни ёзишга эртага ўтирмоқчиман.

— Бу ёвузлик Эски ва Янги Дунёдаги барча соф виждонли кишилар қалбида ғазаб уйғотмоқда. — деди аччиғланган Жонс камин ёнига келиб ўтираркан.

— Ҳатто ёлланган иғвогарлар, Линкольннинг маънавий қотиллари ҳам, халқ ғазаб-нафратидан қўрқиб очиқ мозор олдида донг қотиб қолдилар ва шайтон йиғиси қилмоқдалар, — ғамгинлик билан қўшиб қўйди Маркс сигарани чўзиб тортаркан.

— Бироқ бу саржинчи жуда юмшоқ йигит бўлган, — деди Оджер яхши жойлашиб ўтирган креслоси билан Маркс томонга ўгриларкан.

— Линкольнни муваффақиятлар эсанкиратиб қўймаганидек, мусибатлар ҳам қаддини буколмади, — деб жавоб қилди Карл. У ҳамиша буюк мақсадлар томон интилган эди. Халқнинг хайриҳоҳлигига лаққа тушмас эди, халқ ҳаракати сусайганда эса ўзини йўқотиб қўймасди. Ўзининг ҳаддан ташқари катта ишини бажараверарди. Бу ҳақиқий ўткир одамнинг камтарлиги шундай эдики, азобланиб ўлганидан кейингина жаҳон унинг қаҳрамонлигини пайқади.

— Кўрамиз, янги президент қандай зот экан, — деди Жонс.

— Менимча, у собиқ камбағал бўлгани учун олигархияни жуда ёмон кўрса керак. Жонсон қаттиқ қўл ва маҳкам. Линкольннинг ўлдирилиши туфайли Шимолдаги жамоатчиликнинг фикри энди унинг қабиҳларни аяб ўтирмаслик ниятларига мос келади.

Суҳбат мавзуи Халқаро Биродарликдаги мураккаб ишларга кўчди. Швейцер бошчилигидаги лассалчиларнинг таъсири кучли бўлган Германия, ҳамон Луи Бонапарт чангалида ётган Франция ва бошқа мамлакатлар Маркснинг эътиборини ҳамма вақт ўзига жалб этиб келарди.

Кеча охирида ёшлар Мавр кабинетининг эшигини очиб кириб келишди. Мебелни китоб шкафлари ёнига суриб қўйишди. Рояль жўрлигида танца бошланди. Уялиб, ўзи-га-ўзи ҳазил қилиб Карл хотини билан вальсга тушиб айланди. У гавдасига нисбатан анча енгил ҳаракат билан танца қиларди. Унинг ҳаракатлари текис ва дадил эди. Танцада Женни ҳам бўш келмасди. У ҳақиқий назокат билан айланарди. Женни қизариб кетди ва Карлга қараб жилмайиб қўйди. Иккаловлари ҳам ёшариб кетишди, бир-бирларини беҳад севишларини янада чуқуррок ҳис этишди.

Кейин фанта ва жмурка ўйинларини ўйнашди. Ҳамма роса ўйнаб чарчагач, Женнихен шу куни ўзига совға қилинган тўқ жигарранг картон муқовали китобни олиб келди. Бу Англияда яқинда пайдо бўлган «Кўнгилдагиларни очиқ айтиш китоби» ёки «Ўз-ўзингни билиб қўй» ўйини эди.

— Доктор Маркс, бу жилдни ўз иқрорномангиз билан очиб беришни Сиздан илтимос қиламан, — деди ҳийлакор жилмайиш билан қизи Женни ва латиф таъзим қилди.

«Иқрорнома» саволлари Женнихен ўзининг аниқ, текис ёзуви билан олдиндан тузиб қўйилган бўлиб, бу саволларга жавоб ёзиш керак эди. Карл ҳар хил баҳоналар билан қизининг саволларига жавоб беришдан беҳуда бош тортарди. Карл алоҳа рози бўлди ва кўкрагига осилиб турган моноклни тақиб ёзишга бошлади. Уччала қизи Марксни ўраб олиб унинг ёзувини қизиқиб кузатиб туришарди.

«ИҚРОРНОМА»

Сиз энг кўп қадрлайдиган фазилат	
одамларда	Соддалик
эркакларда	Куч
аёлларда	Заифлик
Сизга мақбул бўлган хислат . . .	Мақсад бирлиги
Сизнинг бахт ҳақидаги тасаввурингиз	Кураш
Сизнинг бахтсизлик ҳақидаги тасаввурингиз	Бўйсуниш
Сиз кечиришга мойил бўлган камчилик	Соддадиллик
Сизни энг нафратлантирадиган камчилик	Хушомадгўйлик
Сиз ёқтирмайдиган одам	Мартин Таппер

Маркс мана шу жавобни ёзиб қўйганда Эрнест Жонс чапак чалиб юборди.

— Офарин, Мавр! Мен ҳам худди шундай жавоб қилган бўлардим. Бизнинг давримизда адабий дидларни бузиб ташлаётган бундай беъмани ёзувчидан бошқасини топиш амри маҳол! — дея хитоб қилди у.

— Буёғини ҳам давом эттир, Чарли, — деб туриб олди Женнихен ва отасидан чекмоқчи бўлиб турган трубкасини олиб қўйди.

Севган машғулотингиз	Китобларни титиш
Севган шоирларингиз . . .	Шекспир, Эсхил, Гёте
Севган ёзувчингиз	Дидро
Севган қаҳрамонингиз	

Маркс ручкани қўйди.

— Улар кўп, жуда кўп, — деди у, — Қайси бирини ажратиб кўрсатишга қийналаман. Лекин, иккитасини ўйлаб ўтирмай кўрсатишим мумкин.

— Хўш, улар ким ўзи? — чуғиллашди Тусси, Женнихен ва шоир, чартистлар доҳийси Эрнест Жонс.

— Улуғ Спартак ва Кеплер.

— Кеплер? — сўради Женнихен бироз таажжубда қолиб.

— Ҳа у Коперник таълимотига асосланиб жуда катта кашфиётлар қилган, планеталар ҳаракатини исботлаган, — тушинтирди Маркс.

— Севган аёл қаҳрамонингиз-чи? — тагига етмоқчи бўлди Лаура.

— Гретхен, — кулиб жавоб берди отаси.

— Севган гулингиз?

— Дафна.

— Севган рангингиз?

— Мен биламан, қизил ранг! — отаси учун жавоб берди Тусси.

«Қизил», — деб ёзиб қўйди Маркс.

— Севган исмингиз?..

Карл ручкани юргизмай турди ва кўзлари ҳийлали қисилди.

— Лаура, Женни.

Кичик Туссининг лаблари хиёл чўччайди. Лекин у хафа бўлганини ҳеч ким пайқамади.

— Севган таомингиз?

— Балиқ.

— Севган ҳикматли сўзингиз?..

— Севган шиорингиз?..

Бу икки саволга Маркс иккита лотинча мақол билан жавоб берди:

— Инсонларга хос бўлган ҳеч бир нарса менга ёт эмас. Ҳамма нарсага шубҳаланиб қара.

Маркс «Иқрорнома»ни тугатгач, Женнихеннинг ўзи отасининг ёзув столига ўтириб айнан шу саволларга жавоб беришга киришди. Кейинчалик, бир неча йил давомида бу китоб Маркснинг олтмиш тўрт қариндош ва дўстларининг жавоблари билан тўлди. Женнихен ҳар бир «иқрорнома» остига бу қизиқарли ўйин қатнашчиларининг кичкина фотосуратларини ёпиштириб қўйган эди.

С. МУСАЕВ
таржимаси.

МУКОФОТ МУБОРАК

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

МАТБУОТ ОРГАНЛАРИ, ТЕЛЕВИДЕНИЕ ВА РАДИО ЭШИТТИРИШЛАРИ, ПОЛИГРАФИЯ САНОАТИ, КИТОБ САВДОСИ, ФИЗКУЛЬТУРА ВА СПОРТ, БУТУНИТТИФОҚ «БИЛИМ» ЖАМИЯТИ ХОДИМЛАРИНИ СССР ОРДЕН ВА МЕДАЛЛАРИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Оммавий информация ва пропаганда воситалари, полиграфия саноати, китоб савдоси, физкультура ва спортни ривожлантиришда тўққизинчи бешйилликда эришган муваффақиятлари учун қуйидагилар мукофотлансин:

ЎЗБЕКИСТОН ССР БЎЙИЧА:

ТОШКЕНТ ОБЛАСТИДАН
МЕҲНАТ ҚИЗИЛ БАЙРОҚ ОРДЕНИ БИЛАН

Латипова Рислихон Нуғмоновна — «Ташоблкниготорг»нинг Чирчиқ филиали мудири.

III ДАРАЖА МЕҲНАТ ШУҲРАТИ ОРДЕНИ БИЛАН

Тимашев Анатолий Николаевич — Янгийўл шаҳридаги 2-босмахона кесув машинасининг машинисти.

ТОШКЕНТ ШАҲРИДАН
ЛЕНИН ОРДЕНИ БИЛАН

Шобобоев Ҳамидулла Ҳикматович — 1-босмахона печатниги.

ОКТЯБРЬ РЕВОЛЮЦИЯСИ ОРДЕНИ БИЛАН

Мягкова Мария Николаевна — Тошкент полиграфия комбинати ҳарф терувчиси.

Юнусов Хайрулла Содиқович — Ўзбекистон КП Марказий Комитети нашриёти босмахонасининг печатниги.

МЕҲНАТ ҚИЗИЛ БАЙРОҚ ОРДЕНИ БИЛАН

Ғоибов Марат Абдуқаҳҳорович — Тошкент полиграфия комбинатининг директори.

Дўстхўжаев Неъмат — Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ҳузуридаги телевидение ва радио эшиттириш давлат комитетининг бош режиссёри.

Худойқулов Қўчқор Облоқулович — Ўзбекистон КП Марказий Комитети нашриёти босмахонасининг печатниги.

«ҲУРМАТ БЕЛГИСИ» ОРДЕНИ БИЛАН

Охунова Эътиборхон — «Совет Ўзбекистони» газета редакциясининг бўлим мудири.

Жалолов Муҳиддин — «Совет Ўзбекистони» газета редакциясининг бўлим мудири.

Комилов Эркин Саломович — Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ҳузуридаги матбуотда давлат сирларини муҳофаза этиш бош бошқармасининг бўлим бошлиғи.

Матненко Николай Иванович — Ўзбекистон КП Марказий Комитети нашриёти босмахонасининг созловчи слесари.

Маҳмудхўжаев Юсуп — радиотелемарказ инженери.

Филиппова Александра Васильевна — Ўзбекистон ССР Министрлар Совети ҳузуридаги телевидение ва радио эшиттириш давлат комитети шарҳловчиси.

Ҳатамов Наримон Тожиевич — «Ўқитувчи» нашриёти директори.

Эргашев Маҳмуд — Тошкент офсет босма фабрикаси печатниги.

Ёқубов Зиёвуддин — «Ўзбекистон коммунисти» журнали бош редакторининг ўринбосари.

III ДАРАЖА МЕҲНАТ ШУҲРАТИ ОРДЕНИ БИЛАН

Осипова Лидия Федоровна — 3-босмахона печатниги.

«ШАВКАТЛИ МЕҲНАТИ УЧУН» МЕДАЛИ БИЛАН

Валиев Аблязиз — «Ленин байроғи» республика газета редакциясининг масъул секретари.

Исмоилов Мамажон — республика олий спорт маҳорати мактаби тренери.

Кузьмин Николай Андреевич — «Правда Востока» республика газета редакцияси бўлим мудири.

Рихсиев Раҳмат Мирзаалимович — «Союзучетиздат» 10-босмахонасининг стереотипчиси.

Скудович Израил Моисеевич — «Правда Востока» республика газетаси редакциясининг катта корреспонденти.

«МЕҲНАТДА ЎРНАК КЎРСАТГАНИ УЧУН» МЕДАЛИ БИЛАН

Гаврилова Лариса Федоровна — Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриёти босмахонасининг брошюрачиси.

Израилов Ададий Натанович — республика олий спорт маҳорати мактабининг катта тренери.

Кондрасюк Нинель Васильевна — «Билим» жамияти Тошкент область ташкилоти правлениесининг масъул секретари.

Насриддинова Жўрахон — Ғафур Ғулом номли адабиёт ва санъат нашриётининг катта редактори.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси
Н. ПОДГОРНИЙ.

СССР Олий Совети Президиумининг Секретари
М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль,
1976, 13 апрель.

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

СССР МАОРИФ МИНИСТРЛИГИ ХАЛҚ МАОРИФИ ХОДИМЛАРИНИ СССР ОРДЕН ВА МЕДАЛЛАРИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Тўққизинчи беш йилликда ўқувчиларни ўқитиш ва коммунистик руҳда тарбиялашда эришган муваффақиятлари учун қуйидагилар мукофотлансин:

ОКТЯБРЬ РЕВОЛЮЦИЯСИ ОРДЕНИ БИЛАН:

ТОШКЕНТ ШАҲРИДАН

Шарипова Меҳри — В. И. Ленин номидаги республика педагогика билим юртининг директори.

МЕҲНАТ ҚИЗИЛ БАЙРОҚ ОРДЕНИ БИЛАН:

Абдураҳмонова Ҳақиқат Аимовна — 113-ўрта мактаб ўқитувчиси.

Афзалов Ғиёс Алимович — Куйбишев район халқ маорифи бўлимининг мудири.

Ғаниев Акром Ғаниевич — Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Ишлар бошқармасининг бўлим мудири.

Гербаневская Лидия Михайловна — В. И. Ленин номидаги республика педагогика билим юртининг ўқитувчиси.

Калинина Клавдия Андреевна — 43-ўрта мактаб ўқитувчиси.

Колонтаров Михаил Хискияевич — 46-ўрта мактаб ўқитувчиси.

Лаврентьева Капитолина Николаевна — Низомий номидаги Тошкент Давлат педагогика институтининг кафедра мудири.

Маҳсудов Сирожиддин Маҳсудович — 239-ўрта мактаб директори.

Маҳмудова Сайёра Маҳсудовна — республика рус тили ва адабиёти педагогика институтининг кафедра мудири.

Расулов Нажим — Куйбишев номли 1-ўрта мактаб ўқитувчиси.

Ҳасанов Эргаш — 81-ўрта мактаб ўқитувчиси.

Хошимов Ҳаким — Мансон Уйғур номли 22-ўрта мактаб директори.

Чмирова Вера Григорьевна — 94-ўрта мактаб директори.

Шермуҳамедов Саид — Ўзбекистон ССР Маориф министри.

«ҲУРМАТ БЕЛГИСИ» ОРДЕНИ БИЛАН:

Абдуллаева Дилором — 95-болалар боғчасининг мудири.

Абдуллахўжаева Роза — В. И. Ленин номидаги 28-ўрта мактаб ўқитувчиси.

Акбаров Маъриф — 2-болалар-ўсмирлар спорт мактабининг катта тренери.

Ортиқов Эркин Жўраевич — 20-ўрта мактаб ўқитувчиси.

Аҳмедова Хоним — республика мактабгача методика советининг директори.

Бобораҳимов Раҳим — марказий болалар экскурсия-туристик станциясининг директори.

Барабаш Владимир Владимирович — Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитетининг секретари.

Бойдодаев Аҳмаджон — Низомий номидаги Тошкент Давлат педагогика институтининг доценти.

Березикова Нинелла Казимировна — 475-ясли-боғчанинг тарбиячиси.

Биков Николай Николаевич — республика ўсмирлар спорт маҳорати мактаби директорининг ўринбосари.

Вешчезерская Татьяна Павловна — 5-болалар уйининг катта тарбиячиси.

Горбанова Любовь Ивановна — 149-ўрта мактаб директори.

Захарова Мария Степановна — 42-ўрта мактаб ўқитувчиси.

Исронлова Мавжуда Қўшоқовна — 131-ўрта мактаб ўқитувчиси.

Қодирова Муҳаббат — 224-ўрта мактаб ўқитувчиси.

Крутова Валентина Сергеевна — 6-махсус мактаб-интернат ўқитувчиси.

Мухиддинов Жалол Акрамович — Охунбобоев номли республика махсус мактаб-интернатнинг директори.

Назаров Султон Аҳмедович — 207-ўрта мактаб ўқитувчиси.

(Давоми бор).

ДЎСТЛИКДА ЯРАТИЛГАН ДАЛА

ҚОРА ТУПРОҚ БЎЛМАГАН ЗОНА ИСТИҚБОЛЛАРИ

Қора тупроқ бўлмаган ерларда баҳор бошланди. Далаларда қор эриб битди. Ариқларда жилдираб сув оқа бошлади. Одамлар қадимий ерни қайта ўзгартириш ишини янги куч, ғайрат билан давом эттирмоқдалар. Қўрилаётган тадбирларнинг асосий мақсади ерларни мелиорациялашга қаратилгандир. КПСС XXV съезди бу ишларнинг юксак суръат билан ўтказилишини таъминлаш вазифасини қўйди.

Қора тупроқ бўлмаган ерлар тўғрисида ғамхўрлик қилиш умумхалқ ишига айланиб кетди. Ўзбекистон меҳнаткашлари ҳам бу ишга чин дилдан ихлос қўйдилар. Бу ердан Россиянинг районларига қурувчилар ва мелиораторларнинг янги-янги кўнгилли отрядлари йўл олмоқда. Қардош республика меҳнат коллективларининг қишлоқ зонаси ходимлари билан дўстона ҳамкорлиги тўғрисида режалар белгиланиб, амалга оширилмоқда. Ўзбекистон вакиллари ўз зиммаларига олган мажбуриятларида Иваново ва Новгород областларида мелиорациялаш, ирригациялаш ва ерларни комплекс ўзлаштириш бўйича қилинадиган ишларни кўрсатиб ўтганлар. Ўнинчи беш йиллик давомида улар 210 миллион сўмлик қурилиш-монтаж ишларини бажарадилар.

Дўстликнинг қадимий анъаналари бор. Ўзбекистон ССР ва Иваново областларини бир-бирига боғловчи иплар ғоят мустаҳкамдир. Одамларнинг ҳаётий тақдирлари, архив материаллари унутилмас кунлардан эсдалик бўлиб сақланмоқда. Октябрь революциясидан кейин кўп ўтмай Россия ўғлонлари қардош халққа ёрдамга шошилдилар. Ўзбекистонда вайрон бўлган ирригация иншоотлари тиклана бошланганида, тўқимачилик саноати ташкил этилаётганда ивановоликлар четда турмадилар. Республиканинг ёш корхоналарига ускуналар келиб турди. Жанубда етиштирилган «оқ олтин» Иваново фабрикаларида сатин, чит, фланель ва бошқа газламаларга айланиб қайтди. Ивановоликларнинг чақириғига асосан туғилган минглаб ташаббусига Мирзачўл деҳқонлари биринчи беш йиллик йилларидаёқ лаббай деб жавоб берган эдилар. Уларнинг невaралари бугунги кунда қора тупроқ бўлмаган районлардаги бир қатор хўжаликларда қишлоқ хўжалигини жадал ривожлантириш вазифасини ҳал этишга ёрдам бермоқдалар.

— 1974 йил ёзида, — дейди Ўзбекистон ССР мелиорация ва сув хўжалиги министри С. Мамарасулов, — Новгородга бизнинг республикамиздан икки студентлар қурилиш отряди етиб борди. Ноябрь ойида эса деярли 500 га яқин мутахассислар, инженерлар, техник-ирригаторлар келди. Ана ўшанда иккита махсус механизациялашган кўчма колонна ташкил этилди. Кейинрок эса «Узновгородводстрой» тресги тузилди. Қудратли техника-бульдозерлар, экскаваторлар, тракторлар, прицеплар ортилган эшелонлар йўлга чиқди. Қурилиш материаллари етказиб берилди. Жанубий республика вакиллари ҳали ўзлари кўникмаган қийин шароитларда ишни бошлаб юбордилар. Ўзбек мелиораторлари Новгород областида бажарилиши лозим бўлган мелиорация ишларининг деярли тўртдан бир қисмини ўз зиммаларига олдилар. Ботқоқлик йўлларнинг ёмонлигигина эмас, қаттиқ совуқ ҳам ишга ҳалақит берарди. Дарҳақиқат, серқуёш ерларда меҳнат қилиб ўрганган одамларнинг шимол шароитига кўникиб кетиши осон эмас.

Дастлабки якунлар қандай бўлди? Мелиораторлар Новгород областида 3,76 миллион сўмлик капитал маблағни ўзлаштириб, икки минг гектардан ортиқ ерни қуритдилар. 4 минг квадрат метрга яқин турар-жой бунёд этилди. Ўзлаштирилган ерларда янги совхоз ташкил этилди. Унга «Тошкент» номини бердилар. Бу барча қулайликларга эга бўлган замонавий агрошаҳарчага айланади. Чорвачилик ва сабзавотчилик маҳсулотлари етиштириш ихтисослаштириладн. 400 бош сигирга мўлжалланган сутчилик фермаси, бузоқхона, устахона, теплица ва бошқа объектлар қурилмоқда.

Энди Иваново ерларида меҳнат кўтаринкилиги авжида. Ҳозирги пайтда Ўзбекистон номер белгилари бўлган машиналар карвонларини бу ерда кўрганлар ажабланмайдиган бўлиб қолишди. Улар келажакда бунёд этиладиган ихтисослаштирилган «Ўзбекистон» ва «Дўстлик» совхозларига қараб йўл оладилар.

— Бу хўжаликларнинг ерларида «Главсредазирсовхозстрой» механизаторлари мелиорация ишларини бажармоқдалар, — дейди Бош бошқарма бошлиғи Н. Ҳамроев. — Улар Иваново областида бажарилиши лозим бўлган ишнинг деярли ярмини ўз зиммаларига олдилар. «Ивановирсовхозстрой» ихтисослаштирилган тресги, 2 та кўчма механизациялашган колонна ташкил этилди. Бу коллективларда мингдан ортиқ киши меҳнат қилмоқда.

Ҳозир 6 миллион сўмлик ҳажмда иш бажарилди. 2 минг квадрат метрдан ортиқ турар-жой фойдаланишга топширилди. 1,5 минг гектар бўз ерлар ўзлаштирилди, 500 гектар ер суғорилди, тўғон қурилди. Приволжск тўқимачилик шаҳарчасидан 16 километр нарида ташкил этилаётган «Ўзбекистон» совхозининг марказий усадьбаси мактаб, касалхона, савдо маркази, кинотеатрлар, болалар муассасалари, маиший хизмат кўрсатиш комбинатларига эга бўлган шаҳар типидаги посёлкага айланади.

— Бизнинг илғорларимиз билан танишинг, — дейди 35-кўчма механизациялашган колонна бошлиғи ўринбосари Л. Сахаров, — булар коммунист ва комсомоллар, кўплаб йирик қурилишларнинг ветеранлари. Улар орасида прораб В. Цхай, линия механиги Анатолий Беспалов, дурадгорлар бригадирлари В. Коренюк, Р. Гелазиндинов ва шулар сингари фидокор кишилар бор. Бу йил «Ўзбекистон»нинг марказий усадьбасида ўттиздан ортиқ коттеж қурилади.

Бу қилинган ишлар — ишнинг бошланиши холос. Ташкил этилган «Ивановирсовхозстрой» тресги, 3 та автоколонна ва автобазалар сафига анча йирик, 500 машинага мўлжалланган яна бир автобаза қўшилади. Шуйский темир-бетон буюмлари заводини реконструкция қилиш бошланди. Унинг қуввати 2,5 бараварга ортади ва йилига 25 минг куб метр темир-бетон ишлаб чиқаришга эришилади. Ивановский, Родниковский, Фурмановский ва Шуйский районларида 120 минг квадрат метр турар-жойлар, 560 ўринли болалар боғчалари, 1,5 минг ўқувчига мўлжалланган мактаблар, 1300 ўринли клублар, 4 та маиший хизмат комбинати, 3 та чойхона қурилади. «Ўзбекистон» ва «Дўстлик» совхозлари учун ўнлаб минг гектар ерлар ўзлаштирилади. Беш йиллик охирига бориб хўжаликлар йилига 10 минг тонна сут ва 30 минг тоннадан ортиқ сабзавот етиштирадиган бўлади.

Ўзбек диёрида эса ҳозирги кунларда навбатдаги қурилиш отрядлари тузилмоқда. Тез орада ивановоликлар уларни кутиб оладилар. Иваново ерлари жанубий республика меҳнаткашлари учун ҳам қадрдон бўлиб қолди.

З. БИСТРОВА,
Й. МУҚИМОВ,
«ПРАВДА»нинг махсус мухбирлари.
Тошкент — Иваново.

[«ПРАВДА», 1976 йил, 4 май].

ОҚ ЦЕМЕНТ КЎПАЯДИ

Гўзал ва навқирон Ангрен шаҳри саноат ишлаб чиқариши тобора кенгайиб бормоқда. Шаҳардаги бунёдкорлик ишларини амалга оширишда «Ўзбекшахтострой» тресги коллективи фидокорона меҳнат қилаяпти. Шунинг учун ҳам улар тўққизинчи беш йиллик якунлари бўйича «Ҳурмат белгиси» орденини олишга сазовор бўлишди.

Ҳозирги кунларда трест бунёдкорларининг бир групаси шаҳардаги қурилиш материаллари комбинатида реконструкция ишларини амалга оширишмоқда. Бу ерда рангли цемент ишлаб чиқариш бўйича янги қувватларни ишга туширишни муддатидан илгари бажаришга ҳаракат қилишмоқда. Бу ишлар амалга оширилгач, ўнинчи беш йилликнинг дастлабки йилида оқ цемент ишлаб чиқариш ҳажми икки бараварга кўпаяди.

ТОШКЕНТ ШАҲАР ПАРТИЯ КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР ИЖРОИЯ КОМИТЕТИДА

Тошкент шаҳар партия комитети ва шаҳар ижроия комитети иттифоқ аҳамиятига молик шахсий пенсионер Ғани Хўжаевни дафн этиш комиссиясини тузди. Комиссия составига Тошкент шаҳар партия комитетининг иккинчи секретари К. П. Дудин (раис), И. Р. Шоабдураҳимов, Г. М. Саркисов, Л. В. Овчинниковлар кирди.

ИТТИФОҚ АҲАМИЯТИГА МОЛИК ШАХСИЙ ПЕНСИОНЕР ҒАНИ ХЎЖАЕВНИ ДАФН ЭТИШНИ ТАШКИЛ ЭТИШ КОМИССИЯСИДАН

Комиссия иттифоқ аҳамиятига молик шахсий пенсионер Ғани Хўжаев билан видолашув 5 май соат 14.00 дан 15.00 гача «Главташкентстрой» (Глинка кўчаси, 3-уй) биносида ўтказилишини маълум қилади.

ЎЗБЕКИСТОН ЖУРНАЛИСТЛАР СОЮЗИ МУКОФОТИНИНГ ЛАУРЕАТЛАРИ

Ўзбекистон Журналистлар Союзи правлениесининг секретариати кенг жамоатчиликка манзур бўлган ва республика матбуотида эълон қилинган 1975 йилги энг яхши журналистик асарлар учун конкурс якунларини қараб чиқди. Мукофот қуйидагиларга берилди:

УБАЙДУЛЛАЕВ Шароф — «Совет Ўзбекистони» газетаси редакцияси коммунистик тарбия, аҳлоқ ва фельетонлар бўлимининг мудири. Шу газета саҳифаларида эълон қилинган очерклари ва мақолалари учун.

ЛЯСКАЛО Иван Петрович — «Правда Востока» газетаси редакцияси партия турмуши бўлимининг мудири. Шу газета саҳифаларида босилган публицистик мақолалари ва хабарлари учун.

ШАЛОМОВА Нинель Дмитриевна — «Партия турмуши» — «Партийная жизнь» журналининг старший мухбири. Шу журнал саҳифаларида босилган бир қанча лавҳалари учун.

ФЕНЮТИН Святослав Михайлович — Самарқанд область «Ленинский путь» газетаси редакторининг ўринбосари. Шу газета саҳифаларида босилган мақолалари ва репортажлари учун.

АБДУАЗИМОВ Ўткир — «Совет Ўзбекистони» газетаси редакцияси фан, мактаб ва олий ўқув юртлари бўлими мудири. **МУҲСИМОВ Миршароф** — газета редакциясининг старший мухбири. «Совет Ўзбекистони» газетаси саҳифаларида эълон қилинган илмий мавзудаги материаллари учун.

Мукофотланган журналистларга Ўзбекистон журналистлар Союзи мукофотининг лауреатлари деган унвон берилиб, фахрий диплом, кўкракка тақиладиган нишон ва пул мукофоти топширилади.

(ЎзТАГ).

КОНКУРС ҒОЛИБЛАРИ

Ўзбекистон Журналистлар союзи Тошкент область ташкилоти ўтган йилнинг бошида совет аёлларига бағишланган энг яхши материаллар, ишлаб чиқариш илғорларига бағишланган энг яхши плакат, портрет, изорепортаж ва социалистик мусобақанинг боришини мунтазам ва қизиқарли ёритган район ҳамда кўп тиражли газеталар учун конкурс эълон қилган эди. Яқинда конкурсга якун ясалди.

100 сўмлик биринчи мукофот Эътибор Охуновага «Совет Ўзбекистони» газетасининг 1975 йил 21 октябрь сонида босилган «Вафодорлик ҳайкали» очерки учун берилди. Ҳар бири 75 сўмлик 2 та иккинчи мукофот О. Кружилинага «Ташкентская правда» газетасининг 1975 йил 27 февраль сонида босилган «Пирматнинг беваси», С. Алтунянцнинг «Правда Востока» газетаси 1975 йил 8 июль сонида босилган «Садоқат» очерклари учун берилди.

Ҳар бири 75 сўмлик 2 та учинчи мукофот эса Назармат Эгамназаров ҳамда Талъат Солиевга тақдим этилди. Н. Эгамназаровнинг бу мукофотга сазовор бўлган «Дугоналар» ва «Ўзбекистон қизи» очерклари «Тошкент ҳақиқати»нинг 1975 йил 13 июль ва 13 август сонларида эълон қилинган. Т. Солиевнинг «Розия» очерки эса «Қишлоқ ҳақиқати»нинг 1975 йил 16 июнь сонида босилган.

Социалистик мусобақанинг боришини қизиқарли ва тўлақонли ёритганлиги учун биринчи ўрин ва 150 сўмлик биринчи мукофот Бўка районининг «Пахтакорлар овози» газетасига берилди. «Янгийўл» газетаси эса иккинчи ўринни олди. Кўп тиражли газеталар орасида Тошкент тўқимачилик комбинатининг «Голос текстильщика» ва В. П. Чкалов номидаги авиация ишлаб чиқариш бирлашмасининг «Ударник» газеталари биринчи ўринларни эгалладилар ва 100 сўмдан мукофот олдилар. Иккинчи ўринни Тошкент тўқимачилик комбинатининг «Тўқимачилар овози», учинчи ўринни эса «Узбектекстильмаш» бирлашмасининг «Машиностроитель» газетаси эгаллади.

Ишлаб чиқариш илғорларига бағишланган энг яхши плакат, портрет, изорепортажлар яратган Б. В. Штин биринчи ўрин ва 100 сўм пул мукофоти билан тақдирланди. Иккинчи мукофот рассом-журналист Г. Ткачёв ва И. А. Цигановга, учинчи мукофот эса рассом журналистлар В. Будаев ва В. Мирошниченкога берилди.

ҲАМ ЎҚИШ, ҲАМ МЕҲНАТ

Низомий номли Тошкент педагогика институтининг сиртқи бўлимида бундан буён чизмачилик, расм, ашуладан дарс берадиган ўқитувчилар тайёрланади. Эндиликда бу ерда ўн тўртта фан ўқитувчилари ишдан ажралмаган ҳолда олий маълумот олишлари мумкин.

— Институтимизнинг сиртқи бўлими 1938 йилдан буён ишлаб турибди, — деди бўлим раҳбари А. А. Балич ЎзТАГ мухбирига. — Таълимнинг бу шакли нақадар кенг қулоч ёзганлигини қуйидаги фактдан ҳам билиш мумкин: Ҳозир институтда таълим олаётган қарийб ўн тўрт минг студентнинг ярмидан кўпроги сиртқи ва кечки бўлимларда ўқимоқда.

Сиртдан ўқийдиган студентлар учун Тошкентдан ташқари Чирчиқ, Сирдарё, Янгийўл, Оҳангаронда ҳам ўқув-консультация пунктлари очилган. Институтнинг ўзига хос йўлдошлари бўлган ана шу пунктларда машғулотлар, лекциялар, консультациялар ўтказиш учун олий ўқув юртининг ўқитувчилари ҳар ҳафтада бориб турадилар.

Институт жойлардаги халқ маорифи органлари билангина эмас, балки ўқитувчилари педагогика олий ўқув юртларида машғулотларга қатнашадиган мактаблар билан ҳам алоқа боғлаб, сиртдан ўқиётган ўқитувчиларга вақтида отпуска берилиши, машғулотлар учун шароит яратиб берилиши тўғрисида ғамхўрлик қиладилар. Шу туфайли сиртдан ўқувчи студентлар фанларни яхши ўзлаштирмоқдалар.

Ўзбекистон ССР халқ хўжалиги ютуқлари виставкасининг кўргазма павильонлари доимо томошабинлар билан гавжум. Тошкентликлар ва шаҳримиз меҳмонлари бу ерда республикамиз ҳаётида рўй бераётган ўзгаришлар, Ўзбекистон меҳнаткашлари қўлга киритаётган ютуқлар, фан ва техника соҳасида амалга оширилаётган диққатга сазовор ишлар билан танишадилар.

Павильонлардан бирдаги экспонатлар қишлоқ хўжалиги техникаси ҳақида ҳикоя қилади. Республикамиздаги қишлоқ хўжалик техникаси ишлаб чиқарувчи йирик корхоналарнинг довруғи фақат мамлакатимизгагина эмас, ундан ташқарига ҳам кенг ёйилган. «Ташсельмаш», «Узбексельмаш» заводлари маркаси билан чиқаётган машиналарни ҳозир кўпгина чет эл мамлакатлари далаларида учратиш мумкин. Суратларда: республика халқ хўжалиги ютуқлари виставкасида.

В. Салов фотолари.

ДУНЁ ОВОЗИ
ЧЕТ ЭЛ ХАБАРЛАРИ

ЛИВАНДАГИ АҲВОЛ

БАЙРУТ, 3 май. (ТАСС). Ливандаги ҳарбий-сиёсий кризис давом этмоқда. Кеча кескинлик аввалги икки кундагига нисбатан бир мунча бўшашган бўлишига қарамай, пойтахтнинг кўпгина районларида, шунингдек мамлакатнинг шарқий ва шимолий районларида отишма ва жанглар бўлиб турди.

Прогрессив партиялар ва кучларнинг вакиллари кенгашиб олганларидан сўнг ахборот эълон қилдилар. Ахборотда президент сайловини хавфсизлик ва осойишталик вазиятида ўтказиш мақсадида ҳарбий яраш давом эттирилиши талаб қилинади.

Бу ерга қайтиб келган АҚШ давлат департаментининг вакили Д. Браун Ливаннинг сиёсий арбоблари билан яна маслаҳатлаша бошлади.

Ливан соҳиллари ёнида Америка ҳарбий кемаларининг турганлиги, шунингдек НАТО блокининг Ўрта денгизда ўтказадиган машқлари Ливан миллий-тараққийпарвар кучларини ташвишга соляпти. Улар бундай хатти-ҳаракатлар мамлакат кечираётган кризисни янада кескинлаштириб юбориши мумкин, деб ҳисобламоқдалар.

АҚШДА САЙЛОВ ОЛДИ КАМПАНИЯСИ

ВАШИНГТОН, 3 май. (ТАСС). Қўшма Штатларда бирламчи сайловларнинг дастлабки даври ўтди. Шу давра мобайнида президент лавозимига номзодликка даъво қилаётган кишиларнинг республикачилар ва демократлар ўртасидаги обрў-эътибори белгиланади, шунингдек мазкур партияларнинг президентликка номзодларни тасдиқлайдиган съездларига делегатлар сайланади.

Бу гал Техас штатида республикачилар номзоди орасида Калифорниянинг собиқ губернатори Р. Рейган биринчи ўринни эгаллади. Илгари олтита штатда ҳозирги президент Ж. Форд унга қараганда анча катта ғалаба қозонган эди.

Демократлар орасида Жоржиянинг собиқ губернатори Ж. Картер яна муваффақият қозонди. У техаслик сенатор Л. Бентсендан ва Алабама губернатори Ж. Уоллесдан устун чиқди.

Бирламчи сайловларда бир неча марта устма-уст мағлубиятга учрагандан кейин сенатор Г. Жексон «Мен ўз номзодимнинг демократик партиядан президент лавозимига кўрсатилиши учун олиб бориладиган актив курашда қатнашмайман» деб айтди.

Мамлакатда яна 20 дан кўпроқ штатда сайлов ўтказилиши керак. Сайлов июнь ойининг охирида тамом бўлади. Шундан кейин демократлар ва республикачилар партияларининг съездлари бўлиб ўтади.

Президентликка сайлов 2 ноябрда бўлади.

АНГЛИЯ. Сионистларнинг араб ерларига зўрлик қилиб эга бўлиб олишларига чек қўйиш, Исроил турмаларида ҳар хил қийноқларни тугатиш, барча сиёсий маҳбусларни озод қилишни талаб қилган Паластиндаги сионизмга қарши халқ курашини қўллаб-қувватлаш Лондон комитети Исроил элчихонаси олдида намойиш уюштирди.

Суратда: намойиш қатнашчилари элчихона олдида ўз талабларини баён қилмоқдалар.

ТАСС фотохроникаси.

ТИШИНГИЗНИ АВАЙЛАНГ

ВРАЧ МАСЛАҲАТИ

Врач кабинетига она ва қизча кириб келди. Онасининг гапларига қараганда, қизнинг бир қанча тишлари оғриб, тез-тез безовта қилиб туради. Қизча бўлса даволанишга боришга қўрқади.

Қизчанинг тишлари емирилиш оқибатида қаттиқ оғрирди. Айниқса, сут тишларининг оғриши жонга азоб берар эди.

Бемор қиз шунга қарамасдан кўп вақтдан бери даволанишга бормаган. Вақт ўтса тузалиб кетади деган хаёлда бепарво юраверган. Қизчанинг тиш оғриғи сабабларини текшириб тегишли даволаш режими белгиланди. Бу даволаш ниҳоясига етгач, она-бола ўз вақтида тиш оғриғининг олдини олмай, эътиборсизлик қилганлари учун пушаймон бўлишди.

Тиш оғриғи тишнинг устки қатлами ранги ўзгаришидан бошланади, бу қатлам бўр тусини олади. Бу жараён мутлақо оғриқсиз ўтади. Аммо, бир қанча вақт ўтгач, шу жойлар ўз-ўзидан юмшай бошлайди. Тишнинг ичида бўшлиқ вужудга келади. Бу бўшлиқ нордон ёки ширин озиқдан безовталаниб оғриқ пайдо қилади.

Шуни айтиш керакки, юқоридаги ўзгаришларни баъзан пайқаш қийин бўлади. Агар пайқаб қолинса, врач ҳузурига бир марта бориш билан бундан халос бўлиш мумкин. Лекин оғир тиш оғриғи билан врач ҳузурига келган бемор осон қутила олмайди. Тишнинг бутунлай соғайиб кетиши учун кўп марта врач қабулига келишга мажбур бўлади.

Тиш ҳолатининг бузилиши, унинг емирилишини олдини олиш мумкинми? Ҳа! Бунинг учун асослар бор. Масалан, сут тишлар доимий тишларга қараганда кўпроқ кариес билан оғрийди. Шунинг учун ҳар бир киши доимий профилактика қоидалари асосида текширишдан ўтиб туриши даркор. Бу профилактика аёлларнинг икки-уч ойлик ҳомиладорлик пайтидан бошланади. Уларнинг озиқланиш рационида қора нон, сут, тухум, мева ва бошқа озиқ-овқатлар бўлиши керак.

Қиш даврида қуёш нурлари ўрнини балиқ ёғи ва ультрабинафша нурлар боса олади. Қиш ва баҳор ойларида витаминларни кўп истеъмол қилиш керак. Бундан ташқари, ҳомиладор аёллар учун тоза ҳавода сайр қилиш, жисмоний тарбия билан шуғулланиш мақсадга мувофиқдир. Бу нарсалар врач томонидан алоҳида аниқланиб, аёл соғлиғининг умумий аҳволи ҳисобга олинган ҳолда белгиланади. Юқорида тилга олинган тавсиялар ҳомиладор аёллар учун тиш емирилишига қарши воситалар ролини ўйнайди.

Даволаш тадбирларининг навбатдаги босқичи, бу гўдакни озиқлантириш билан боғлиқ. Она сути гўдак учун на фақат озуқа воситаси, шу билан бир қаторда кўпгина касалликларнинг ҳимоячиси бўлиб, тиш емирилишининг олдини олишда муҳим роль ўйнайди. Бу даврда гўдак организми ташқи дунёга мослашиб боради, сут тишлари шаклланади, овқатни чайнашга ўрганади.

Ҳар қандай ҳолларда ҳам тишни даволаш бўйича мутахассис врач маслаҳати доимо қўл келади. Ҳозирги замон стомотологияси тиш оғриғи билан келган беморларни оғриқсиз даволашнинг сифатли ва самарали ўтиши учун катта имконият яратган. Тиш оғриғининг олдини олиш кўплаб бошқа касалликлар келиб чиқишининг олдини олишдир. Тишингизни авайланг!

А. АЛИХЎЖАЕВ,
Х. АМИНОВА,
З. МУҲАМЕДОВ,

Тошкентдаги 7-стомотология поликлиникасининг врачлари.

САНДИҚНИ ЁП!

(ИНТЕРМЕДИЯ)

(Каримжон байрамга харид қилган буюмларни Розияга топширади).

КАРИМ — Мана бу галстук билан кўзойнак-қизчамизга. Мана бу атлас-сенга. Ҳавасим келиб олдим.

РОЗИЯ — Раҳмат, чиройли экан. Ойимларгачи? Ойимларга нима олдингиз?

КАРИМ — Ойимларга калиш билан амиркон махси олиб келдим.

РОЗИЯ — Яхши қилибсиз.

КАРИМ — Кошкийди шу совғани яраклатиб кийиб юрсалар! Оладиларда, сандиққа ташлайдилар.

РОЗИЯ — Ҳа-я, қизиқ одатлари бор. Ия, ана ўзлари...

(Карим қўлидаги ўроғлиқ махсини онасига узатади).

КАРИМ — Ойи, келинингизни, неварангизни байрам билан табрикладим. Энди сизни ҳам табриклаб қўяй.

ИПАК ХОЛА — Раҳмат, болам. Умрингдан барака топ!

РОЗИЯ — Мана бу рўмол билан ковуш—менинг совғам.

КАРИМ — Байрамингиз муборак бўлсин.

ИПАК ХОЛА — **(Буюмларни олади)** Қўша қариб,ували-жўвали бўлиб, ҳамиша ўйнаб-кулиб юринглар.

РОЗИЯ — Қани, ойижон махсини кийиб кўринг-чи?

ИПАК ХОЛА — Иў-йў бўла туриб онасини қадрлайланай болам, уринмасин, кейинчалик кияман.

КАРИМ — **(хотинига)** Булар ҳам сандиққа тушиб кетадиган бўлди.

РОЗИЯ — Ҳеч бўлмаса калишни кийиб кўринг.

ИПАК ХОЛА — Кийиб турган калишим бор-ку янгисини нима қиламан кийиб...

КАРИМ — Кийиб юрган калишингиз шуми? Чакаги ажралиб ётибди-ку бунинг.

(Ипак хола нонлож калишни кийиб олади).

КАРИМ — Энди рўмолни ҳам ўраб олинг.

ИПАК ХОЛА — Яхшигина рўмол экан. Нима тўйга кетаяпманми? Қўй, болам, уринмасин, у-бу жойга ўраб борарман...

КАРИМ — **(Ялинчоқ оҳангда).** Уринса-ўринар, сиздан азиз эмас-ку, бир ўранг, ярашармикан...

ИПАК ХОЛА — Оббо болам-е **(рўмолни ўрайди).**

РОЗИЯ — Буюрсин, жуда ярашди.

КАРИМ — Ана, қандоқ яхши!

РОЗИЯ — Сиз эски-туски кийиб юрсангиз, биз ҳижолат тортамиз, ойи.

КАРИМ — Тўғри-да. Одамлар «Ўғли—илғор механизатор, келини ўқитувчи майди, қадрласа яхши кийинтириб қўймасмиди» дейишади. Биз сизга кийим олиб келсак, ҳузурини нуқул сандиқ кўради.

ИПАК ХОЛА — Киявер-са, кийим ортадими болам. Одамзотга молбусот ҳам керак, болам.

РОЗИЯ — 4 сандиқ молбусотингиз бор ойи, ўша йиққанингиз ҳам бўлади. Бундоқ ясаниб юрмайсизми, ахир...

КАРИМ — Ие ойи, анув эски сандиғингиздан тутун чиқаяптими?

ИПАК ХОЛА — Тутун?! Нега тутун чиқсин?

КАРИМ — Ким билади, дейсиз. Ана, тутаяпти. Ўзи ичида нима бор?

(Ипак хола ёнидан бир шода калит олиб, эски сандиқни очади).

КАРИМ — Вой-бўй, ойи, бу жонивор кийимлар моғорлаб, чириб кетибди-ку! Мана бу зартўн бўлса...

ИПАК ХОЛА — Ҳа, дадангг менга уйланганда марҳум бувангг кийгизган эдилар. Қани бу ёққа ол-чи...

КАРИМ — Мана бу духоба ҳам тукилай, деб турибди. Буларни олиб бўлмайди, шамол тегса, тўзғиб кетади. Иўқотинг буларингизни.

ИПАК ХОЛА — Нима, тўзиб кетади? Сандиқни ёп!

Ж. АСОМУТДИНОВ.

СПОРТ

ФУТБОЛ ЯНГИЛИКЛАРИ

Ўтган куни «А» класс олий лига командалари ўртасидаги Совет Иттифоқи чемпионатининг 5 тур ўйинларининг сўнгги учрашуви бўлди. Бунда Москванинг ЦСКА ва «Динамо» командалари футболчилари ўзаро куч синашдилар.

Қизиқарли ва кескин спорт кураши остида ўтган бу матчда динамочиларнинг қўли баланд келди. Армия футболчилари рақибларининг икки тўпига битта тўп билан жавоб қайтара олдилар, холос. Динамочилардан Шепель ва Якубик, ЦСКА футболчиларидан эса Ольшанскийлар дарвозани аниқ мўлжалга олишди.

Иккинчи лига коллективлари ўртасида ҳам кураш қизғин бормоқда. Бу ўйинларда «Янгиер» футболчилари айниқса муваффақиятли қатнашиб турнир жадвалида карвонбошилик қилмоқдалар. Улар олти ўйиндан 11 та очко тўплашди. Сирдарёлик футболчилар 6-турда Қизил Ўрда шаҳрида «Орбита» командаси билан учрашдилар. Бу ўйинда ҳисоб очилмади.

Шу турнинг бошқа учрашувлари қуйидаги натижалар билан тугади:

«Металлург» — «Пахтачи» — 1:0, «Актюбинец» — «Нефтяник» — 1:0, «Восток» — «Динамо» — 5:2, «Спартак — «Труд» (Жиззах) — 3:1, «Химик» — «Зарафшон» — 0:0, «Олға» — «Хонқа» — 1:0, «Хўжанд» — «Амударё» — 2:0, «Трактор» — «Автомобилист» — 2:0, «Горняк» — «Шахтер» — 0:4.

ҚАЙИҚЧИЛАР БАҲСИДА

Тўрт кун давомида байдарка ва каноэ ҳайдаш бўйича Тошкент денгизида Ўзбекистон шахсий команда чемпионати қизғин давом этди. Бу мусобақаларда кўнгилли спорт жамиятлари марказий ва республика советлари ва идораларидан 156 спортчи ўзаро куч синашди.

Умумкоманда ҳисобида «Меҳнат» кўнгилли спорт жамияти коллективи энг яхши натижага эришди. Бу жамият спортчилари 369 очко жамғариб, фахрий шохсупанинг энг юқори поғонасига кўтарилдилар. Иккинчи ўринни 289 очко тўплаган темирйўлчилар, учинчи ўринни эса 280 очко билан «Меҳнат резервлари» эшкакчилари ишғол қилдилар.

(Газетамизнинг навбатдаги сони 7 майда чиқади).

Редактор А. ИСМОИЛОВ

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

МУҚИМИЙ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ДРАМА ТЕАТРИДА

7—8 МАЙ КЕЧ СОАТ 8 ДА

ЯНГИ СПЕКТАКЛЬ

ҲАЙИТМАТ РАСУЛ асари. МАТНИЁЗ ЮСУПОВ музикаси.

«МУҚАДДАС ДИЁР»

(2 парда 4 кўринишли прологи билан музикали драма)

Постановкачи режиссёр — СССР халқ артисти, СССР Давлат ва Ўзбекистон ССР Ҳамза мукофотлари лауреати РАЗЗОҚ ҲАМРОЕВ.

Дирижёр — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист НАБИ ХАЛИЛОВ.

Рассом — АНАТОЛИЙ ЖИБОЕДОВ.

Режиссёр — Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист СУРЪАТ ПУЛАТОВ.

Хормейстер — КОМИЛЖОН САЪДУЛЛАЕВ.
Балетмейстер — ШОКИРЖОН АҲМЕДОВ.
Концертмейстер — МАРГАРИТА ФУРМАН.
Режиссёр ассистенти — РАИСА МУҲИДДИНОВА.
Билетлар сотилган.

Телевидение

БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА. 10.00 — МОСКВА. 18.15— ТОШКЕНТ. 18.20 — Мультфильм. 18.30 — Телевизион қўғирчоқ театри. 19.00 — Миллионлар ленинча университети. 19.15 — «Ахборот». 19.30 — Нафосат оламида. 20.00 — Бугун — Матбуот куни. 20.15—Концерт. 21.00 — «Ахборот». 21.20 — «Олтин қўллар». 22.00 — «Вақт». 22.30 — Хоккей. **ИККИНЧИ ПРОГРАММА.** 17.15 — ТОШКЕНТ. 18.15—МОСКВА. 19.00—Янгиликлар. 19.15—Мультфильм. 19.25 — Бугун — Матбуот куни. 19.55 — Музикали абонемент. 20.40 — Телефильм. 22.00 — «Физкультура ва спорт». 22.30 — **Биринчи курьер** (бадиий фильм). **УЧИНЧИ ПРОГРАММА.** 18.55 — ТОШКЕНТ. 19.00 — Кинофильм. 19.35 — Телефильм. 20.30 — Тошкент янгиликлари. 20.45 —Фильм-концерт. 21.15 — Дўстлик қўллари. 21.45—Ҳужжатли фильм. 21.55 — Ўқув кўрсатуви.

Театр

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА — 5|V да **Парвона,** 6|V да **Абу Райҳон Беруний.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ДРАМА ТЕАТРИДА — 5|V да **Тошболта ошиқ,** 6|V да **Қўлга тушмаган ўғрими.**

Кино

5 МАЙ

Фарзандлар замонаси — САНЪАТ САРОЙИ (11, 13.30, 15, 17, 18.30, 20.45), «ЧАЙКА» (11, 12.30, 16, 18.30, 21), «ҚОЗОҒИСТОН» (11, 15, 19), «ЎЗБЕКИСТОН» (10, 12, 14, 16, 18, 20, 21.30), «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (11, 13.30, 16, 18.30), «ТИНЧЛИК» (13, 15, 17, 19, 21), «МОСКВА» (11.30, 16, 18.30), «ДРУЖБА» (13, 14, 16, 17, 20).

Лондонлик киши — «ТОШКЕНТ СОВЕТИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ» (12, 14, 16, 18, 20, 21.30), «ДРУЖБА» (11, 12, 19, 21), «ҚОЗОҒИСТОН» (13, 17, 21), «МИР» (11, 13, 15, 17, 21), «ПИОНЕР» (17, 19, 21).

Бош оққан томонга — «ВОСТОК» (10, 12, 14, 16, 18, 20, 21.30), «МОСКВА» (10, 14, 21), «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (10, 12, 14, 16, 18, 20).

Бўрон — «КУКЧА» (11, 13, 15, 17, 19, 20.30), С. РАҲИМОВ номли (12, 14, 16, 18, 20, 21.30).

Афоня (ўзбек тилида) Ғ. ҒУЛОМ номли (11, 13, 15, 17, 19, 20.30).

Япония ҳалокати — НУКУС» (11, 13, 15, 17, 19, 21).

Абу Робия — «ЯНГИОБОД» (11, 13, 15, 17, 19, 21).

Ҳисоблаб чиқарилган бахт — НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун).

МЕҲНАТ РЕСУРСЛАРИ • ТРУДОВЫЕ РЕСУРСЫ

ТОШКЕНТ ШАҲРИДАГИ АҲОЛИНИ ИШГА ЖОЙЛАШТИРИШ ВА ИНФОРМАЦИЯ БЮРОСИ

ИШГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

«ТАШСЕЛЬМАШ» ЗАВОДИГА қолипчилар, кесувчилар, слесарь-ремонтчилар, слесарь-йиғувчилар, слесарь-асбобсозлар, электр пайвандчилар, электр газ пайвандчилар, фрезерчилар, токарлар, хромловчилар, токарь-автоматчилар, темирчи-монтёрлар

КЕРАК

«ТАШМЕТРОСТРОЙ» ТРЕСТИГА бош бухгалтер ўринбосари, машинистка, катта бухгалтер-ревизор, бухгалтер

КЕРАК

Тошкент шаҳар, Пролетар кўчаси, 4-уй, 3-подъезд, 5-хона —Аҳолини ишга жойлаштириш ва информация бюроси.

Ўзбекистон КП Тошкент шаҳар комитети ва Тошкент шаҳар ижроия комитети иттифоқ аҳамиятига молик шахсий пенсионер, 1931 йилдан бери КПСС аъзоси

Ғани ХУЖАЕВнинг

вафот этганлигини чуқур қайғу билан маълум қиладилар ва унинг оила аъзолари ва қариндош-уруғларига чуқур таъзия изҳор этадилар.

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ («ТАШКЕНТСКАЯ ПРАВДА»). Орган Ташкентского обкома КП Узбекистана и областного Совета депутатов трудящихся.

БИЗНИНГ АДРЕС: 700029, ГСП, Тошкент, «Правда Востока» кўчаси, № 26 ТЕЛЕФОНЛАР коммутатор — 330249 дан 330258 гача. Эълонлар — 338142.

В. 2547. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси, Тошкент шаҳри. Индекс 64633. Р—14497.